

Fransa ve İngiltere ile yeni mali, iktisadi anlaşmalar imzaladık

Numan Menemencioğlu

Paris 8 (A.A.) — Havas bildiriyor: Türkiye Hariciye Vekâleti umumî kâ-tibi Numan Menemencioğlunun iştirakile Londra ve Pariste yapılan müzakereler neticesinde bugün öğleden sonra Fransız hariciye nezaretinde Türkiye, Fransa ve İngiltere arasında iktisadi ve mali mahiyette muhtelif anlaşmalar imzalandı.

Bu anlaşmaların mevzuu, İngiltere, Fransa ve Türkiye arasında teatî edilmiş olan iktisadi esasların genişletilmesidir.

İmza merasiminde başvekil Daladye de hazır bulunmuştur.

Yeni bir Fin zaferi

Fin ordusunun bir Rus fırkasını daha imha ettiği bildiriliyor

Londra 8 (Hususi) — Bu akşam neşredilen Fin tebliğinden anlaşıldığına göre, Fin kuvvetleri Soumosalmi muntakasında yeni ve mühim bir zafer daha kazanmışlardır. (Devamı 8 inci sayfada)

Venedikde Rusyanın Balkanlara inmesi tehlikesi görüldü

Romanya Hariciye Nazırının da İtalyaya gideceği söyleniyor

İngiliz gazeteleri diyorlar ki «İtalya harbin Balkanlara yayılmasını istemiyor. Müttefikimiz Türkiyenin de arzusu budur.»

Roma 8 (Hususi) — Macar hariciye nazırı Kont Csaky bu sabah şimal İtalya üzerinde tayyare ile dolaşmış ve öğleden sonra Venediğe dönerek akşam saat 18 de Peşteye hareket etmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

Felâketzede Şebinkarahisarda hararet (-30) dereceye düştü

Giresun Valisi telgrafla komşu vilâyetlerden yardım istedi

Dün de muhtelif şehirlerde sarsıntılar oldu

Sivasın ve Ordunun kazalarına dün ilk imdad heyetleri muvasalat ettiler

Erzurumla Erzincan arasında tren işlemiyor

Reşadiye, Erbaa ve Niksarda son vaziyet

Dün trenle şehrimize gelen felâketzedelere Haydarpaşa garında çay dağıtılıyor

Giresun 8 (Hususi surette giden muharririmizden telsizle) — Bu gece burada yeni bir zelzele daha olmuştur. Şehirin Çınarlar camisi yıkılmıştır.

Şimdiye kadar vukua gelen zelzelelerden Giresun ve havalisinde 25,000 hayvanın telef olduğu tesbit edilmiştir.

Şebinkarahisarda şiddetli bir kış hücumu sürmektedir. Hararet sıfırın altında 30 dur.

Giresun valisi Muhtar Akman bugün telgraf başında vilâyetlerden yardım istemiştir.

Giresun 8 (Hususi surette gönderdiğimiz muharririmizden) — Tesbit edilen son rakamlara göre Şebinkarahisar merkezinde yıkılan ev 1100, köylerinde 2500 dür. Zaman zaman vilâyetle kaza ve köyler arasındaki köprüler yıkılmaktadır. Beş sıhhiye kolu hasara uğrayan köyleri aramağa çıkmıştır. Sarsıntılar sık sık devam etmektedir.

Tireboluda bir mekteb ve kaza köyleri tamamen harab olmuş bulunmaktadır. Yeni zelzelelerle Kesap nahiyesinde iki kişi ölmüştür. Görelede de 150 ev yıkılmıştır, insanca zayıt yoktur. Görele kasabasının 15 köyünde 200 ev harab olmuştur.

Bulancık kazasında hükümet konağı

harab olmuştur, ölen yoktur. Köylerinde de hasar ve zayıt belli değildir. Hükmüt, zelzele tehlikesine karşı tren hatlarına amud olarak sahile şoseler yapılmaması projelerini tetkik etmektedir. Bundan başka çürük evler muayene edilecektir. Bu iş için şimdilik mimar bulunmamıştır. Samsuna telle yazılmış, oradan istenmiştir.

Binalar her gün çökmektedir. Alucra'nın 20 köyü tamamen yok olmuştur. Buralarda açıkta kalanlara 1500 katır erzak, çadır vesaire gönderilmiştir.

İzzet Kolay

Reşadiye, Erbaa ve Niksarda

Tokat 6 (Hususi) — Reşadiye merkez kazası zelzeleyi müteakib çıkan yangınla tamamen yanmış ve taş üstünde taş kalmamıştır. Kurtulanlar pek azdır. Köylerinin mühim bir kısmı tamamen enkaz haline gelmiştir. İmdatı sıhhi heyetleri yolun henüz yeni açılabilmiş olmasına binaen yeni yeni gönderimeğe başlamıştır. Vali Salâhattin Üner oradadır.

Erbaa: Bu kazanın yüzlerce evi ve bilhassa çarşısı tamamen enkaz altındadır. Ölü miktarı da oldukça mühimdir. Samsun valî muavini Dahiliye Vekilinin emriyle Erbaaya gelmiştir. Bu kazaya yapı-

(Devamı 8 inci sayfada)

Memlekette ve bütün dünyada yardım faaliyeti devam ediyor

Fransa ve İngiltere felâketzedelere yeniden geniş mikyasta yardıma karar verdiler, Alman Kızılhaçı da ilâç gönderiyor

Şehrimizde zelzele felâketzedelerine yapılmakta olan yardımlarını organize eden Vilâyet millî yardım komitesi, dün de öğleden sonra Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın reisliğinde

felâketzedelerine yapılan son yardımlar hakkında görüşülmüş, yeni bazı teberürü taahhüdleri kaydedilmiştir.

Bu toplantıdan sonra İstanbulun şimdiye kadar yapmış olduğu yardımları bir (Devamı 8 inci sayfada)

Millî Şefin Giresuna hareketi bekleniyor

Başvekil Şebinkarahisar ve Alucra kazalarına âcilen yardım yapılmasını emretti

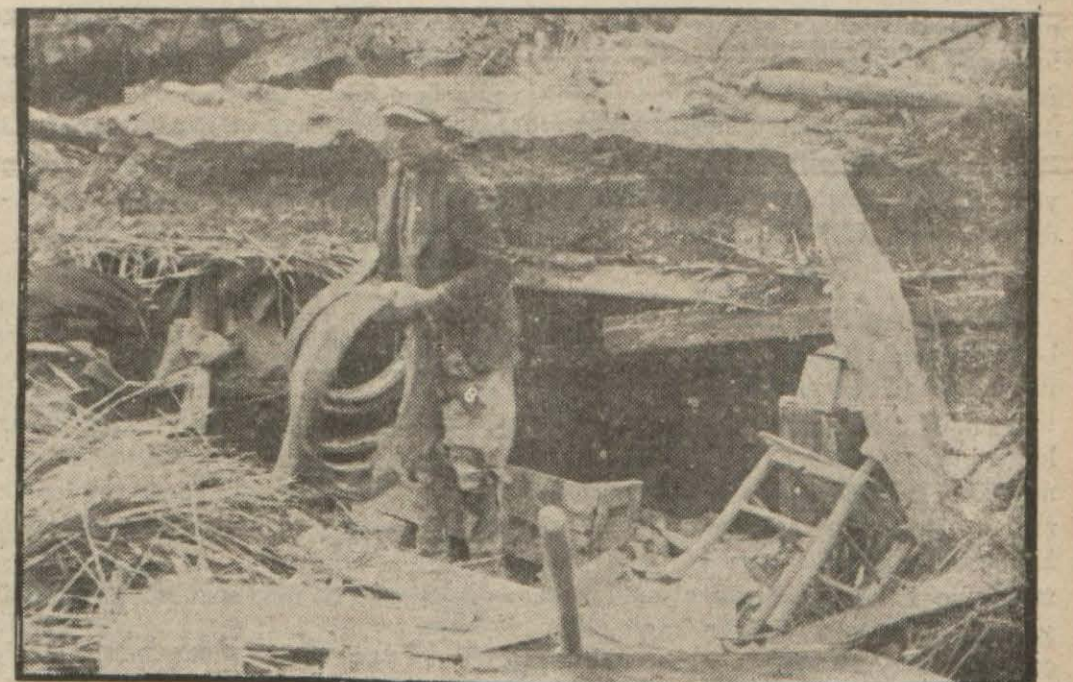
Millî Şef son seyahatinde Erzincan havalisinde felâketzede bir anayı teselli ediyor

Giresun 8 (Hususi surette gönderdiğimiz muhabirimizden, yıldırım telgrafı) — Reiscümhur İsmet İnönünün Giresuna geleceği haberi verilmiştir. Hazırlık yapılmaktadır.

Başvekil telgrafla vilâyetin âcilen Şebinkarahisara ve Alucraya yardımında bulunmasını emretmiştir. Vali Muhtar Akman bir heyetle beraber Şebinkarahisara hareket etmiştir. — İzzet Kolay

Felâketzedelerle beraber çadır içinde yaşayan "Son Posta" muharriri neler anlatıyor

Reşadiye köylerinden birinde bir ana üç aylık yavrusu ile enkaz altında kaldı. Kadın öldü. 6 gün sonra enkaz kaldırılınca yavrunun hâlâ anasının memelerini emmeğe çalıştığı görüldü.

Erzincanda çöken bir evin enkazı arasında eşya çıkarmağa çalışan bir felâketzede

Tokat 6 (Hususi) — Taşovada soğuk nakış 27 dir. Kar dururken yağmur başlıyor. Yağmur diner gibi olunca kar devam ediyor.

Geceleri ise, merhametsiz rüzgâr uğuldiya uğuldiya her tarafı kasıp kavuruyor.

Reşadiye, Niksar ve Erbaa felâketzedeleri böyle şartlar içinde, çoluk, çocukları ile geceyi çadırlarda geçirmektedir devam ediyorlar.

Çadır âlemi görülecek şeydir. Bu çadırlarda dört, bes aksam gece-

ledim. Anamdan emdiğim süt, fitil fitil burnumdan geldi.

Gece olub da yağmur ve kar başladı zaman, çadırın her tarafı, şarıl şarıl akmağa başlıyor. Yatak, yorgan gibi levazımın azlığı da istediğiniz gibi örtünmenize mâni oluyor. O zaman da gözünüze uyku girmiyor.

Her çadırda birkaç aile birden ikamet ediyor. Zelzele hâlâ sık sık devam ettiğinden, kenarda, köşede kalmış binalara da girilemiyor.

(Devamı 8 inci sayfada)

CENNETLİK GÜNAHKÂRLAR...
?????

Hergün

İstikbali gören bir Diplomat

Ekrem Uşaklıgil

Almanya ile Rusya arasında bir anlaşma aktedildiği zaman Avrupa ahvalını daha soğukkanlılıkla seyredilecek mevkiide olan Amerikalılar:

— Hitler bütün dünya için gerçekten bir sürpriz hazırladı, demişlerdi.

Gazetelerde çıkan küçük bir tebliğ, tayyare ile giden büyük bir heyet, fasılasız 12 saat süren bir müzakere, gece yarısı yapılan imza merasimi... Dünya gerçekten hayret verici bir manzara karşısında kalmıştı. Fakat ilk tesir geçince yeni hâdisenin bütün dünya için bir sürpriz teşkil edemeyeceğini de düşünlenler oldu ve yavaş yavaş hatırlandı ki, Alman devlet reisi son altı ay içinde Sovyet Rusyadan yalnız bir defa ve pek sönük bir cümleyle bahsetmişti, Alman radyosu Sovyet Rusyayı unutturmuştu, Alman matbuatında da bu devletin adı hemen hiç geçmiyordu. Diğer taraftan Sovyet konferansçısı, spikeri, gazetecisi de Almanyaya karşı aynı yolu tutmuştu. Bu vaziyette, siyasi ufukta yeni bir hâdisenin hazırlanmakta olması ihtimalinden şüphe edilmesi lâzımdı, fakat şüphe edilmedi, hâdiseyi en sonra gören en evvel görmesi icab eden diplomatıdır. Bununla gören, tahmin eden ve sezen olmamış ta değildir. Bulgar başvekil Köseivanof bu sonuncu kısmın başında gelir.

★

Fransanın Sofya elçisi Mösyö Ristelhuber Almanya ile Rusya arasında karşılıklı dil ve siyaset mücadelesinin en harekâtli bir devresinde, yani iki devlet arasında bir anlaşmanın düşünülmesinden aylarca evvel Fransa hariciye nezaretine şu mektubu yazmıştır:

Sofya, 16 Birincikânun 1938

Bulgar başvekil kendisine yaptığım son mülakat esnasında bana Fransız - Alman beyannamesinden duyduğu memnuniyeti anlattı. Bu beyanname kendisi için esasen bir sürpriz değildi. Takriben iki yıl evvel Von Neurath Sofyadan geçerken ona hükümetinin Fransa ile bir anlaşmaya varmayı çok istediğini kuvvetle söylemişti, artık iki memleket arasında hiçbir ihtilâf kalmadığını anlatmıştı, Almanyanın cemilekârlıklarına mukabele için Fransanın hiç istical göstermemekte olmasından müteessir olduğunu ilâve etmişti. Almanyaya gelince, şarka doğru yayılma arzusunun aşikâr olmasına mukabil ilk hedefinin çenubu şarkı Avrupa olduğunu sananlar belki yanlışlar. Bulgar başvekiline göre en fazla tehlikeye maruz olan Polonyadır, binaenaleyh Polonya - Rusya yakınlığı bu tehlikeye karşı koyacak bir tedbir olacaktır. Fakat iki Slav milleti yekdiğelerinden o kadar şiddetle nefret ediyorlar ki, anlaşmaları ancak geçici ve yapmacık olabilir. Bilâkis Mösyö Köseivanof hele komintern propagandayı eksiltmeyi kabul ettiği takdirde Sovyet Rusya ile Almanya arasında bir yaklaşmayı ihtimal haricinde görmüyordu, esasen bir kısım Alman erkânı harbiyesinin emeli de budur. Bu ihtimal tahakkuk ettiği takdirde Polonyanın bir dördüncü taksimi Almanyaya şarka doğru kuvveti yürüyüşüne devam etmek imkânını verecektir.

★

Garb devletlerinin Rusyayı sulh cephesine çekmek için ellerinden gelen bütün fedakârlıkları yaptıklarını, sabrın ve tahammülün son haddine kadar gittiklerini biliyoruz. Polonyanın kendi üzerini düşen vazifeyi hisse ve tesire kapılmadan yapıp yapmadığı ise muhtelif bakımlardan çok münakaşa edilecek bir meseledir. Fakat ne olursa olsun bugün şu veya bu şekilde Bulgar başvekilinin çok zaman evvel tahmin etmiş olduğu vaziyet tahakkuk etmiş bulunmaktadır. Şu fark ile ki Alman - Rus anlaşmasının mahiyeti ve şümülü elân meçhuldür, meçhul oluşudur ki, alâkadarları şu veya bu hareket tarzını seçmekte tereddüde sevk ediyor.

★

Ekrem Uşaklıgil

Bir İngiliz gemisi battı

Londra 8 (A.A.) — 3.000 ton hacmindeki ve Cedrington adındaki İngiliz vapurunun 34 kişiden ibaret olan mürettebatı kurtarılmıştır. Gemi, bir infilâk neticesinde kazaya uğramış -

tır.

Resimli Makale:

Bir bilgi ölçüsü

İnsan kendisine dokunmayan fenalığı çabuk Fenalığın büyük olup olmadığını ancak kendine dokunduğu zaman anlayabilirsin.

SÖZ ARASINDA

Charles Boyer Asker

Fransız sinema san'atkar Charles

Boyer, Fransız ordusuna gönüllü olarak yazılmıştır. Yalnız cepheye çalışıp çalışmadığı belli değildir. Bu resim Paris'te alınmıştır. Amerikan gazetelerinin iddiasına göre Charles Boyer Fransız radyosunda spikerlik yapmaktadır.

Bernard Şov'a göre dünyanın en mühim ve en aptal şahsiyeti

Daily Express gazetesi İngiliz edibi Bernad Şova müracaat ederek 1939 senesinin en mühim şahsiyetini sormuş, o da şöyle demiştir.

— Bana kalırsa, sekreterinize mezuniyet verip kendisine biraz dimağımı dindirmesini tavsiye ediniz. Zira, her hangi aklı başında bir insanın böyle cevabı mümkün bir suali asla sormak akıldan geçmez. Maamafih, mademki sorunuz, fikrimce 1939 senesinin en mühim şahsiyeti, milyonlara hesab dersleri, tehlikeli düşünceler gibi faydalı kitaplar yazan Lancelot Hogbendir. Fakat 1939 da dünyanın abdahlın abdahlı kimdir, dersiniz, bu sualinize de cevap vermeyeceğim. Çünkü, evvelimide bu ünvan için o kadar çok namzed vardır ki, hepsini yazmak için elinizdeki kalem ve kâğıd yetmez. Sonra her hangi bir isim verecek olsam, bu isim sahibinin aleyhinde dava açmasının ihtimali vardır.

Çörçil ancak bir gün istirahat yapabildi

İngiltere bahriye nazırı Mister Çörçil harbdenberi, yani dört ay içinde yalnız geçen hafta o da bir gün mezuniyet almış, gece gündüz bulunduğu amiralik dairesinden ayrılarak yeni gelininin evinde istirahat etmiştir.

Hergün bir fıkra

Ne diye ısrar ederler

Elî yaşında kadar görünen bir kadının bir toplantıda iki kızı olduğunu, her ikisinin evlenmiş olduklarını söyledikten sonra:

— Damadlarının biri İzmirde, öteki İstanbulda oturur, dedi, her ikisi de beni çok severler, bir türlü paylaşamazlar. Biri, her zaman İzmirde otur, öteki de, her zaman İstanbulda otur, diye ısrar ederler.

Toplantıda hazır bulunan ardan orta yaşlı bir zat yanındaki kulağına eğildi:

— Her halde İzmirdeki damadı, İstanbulda otur, diye; İstanbuldaki damadı da, İzmirde otur, diye ısrar ediyorlardı.

140 yıllık s lınar şapka ve şemsiye

Cutlandın garb sahillerinin açıklarında batan bir vapurun kamarasında bulunan ve 1800 senesi tarihli bir silindirik şapka ile gene aynı tarihli bir şemsiye, İngiltere başvekil Çemberlâyne takdim edilmek üzere Londraya getirilmiştir.

Japonya'daki zelze.e er

Dünyadaki zelzelelere en fazla maruz bulunan memleket Japonyadır. Japonyada vukua gelmekte olan zelzeleler insanca müthiş ziyatı mucib olmaktadır.

Japonya'daki zelzelelerin şiddet ve dehşeti hakkında bir fikir vermek için birkaç rakam sıralayalım:

1703 senesinde vukua gelen bir zelzelede Yeddo şehrinde 37.000 ve Sagami şehrinde 100.000 telefata vukua gelmişti.

1891 senesindeki zelzelede ölenlerin sayısı 15.000 di.

1996 senesinde Kamaisni şehrinde 23.000 adam ölmüştü. En müthiş zelzele 1923 senesinde Tokyoda vukua gelmişti. Yıkılan evlerin sayısı 200.000 ölenlerin sayısı 400.000 e balığ olmuştu.

Yıkılan evlerin büyük bir kısmı beton, tuğladan yapılmış büyük bi-

İngilterenin en eski Aktörü öldü

İngilterenin tanınmış aktör ve rejisörlerinden, ve bilhassa Şekspirin piyeslerindeki kahramanları temsilde büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan Sir Frank Benson 81 yaşında olduğu halde ölmüştür. Denebilir ki, bugün İngilterede kalbur üstünde olan her aktör, Bensonun kumpanyasında oynamıştır. Benson ilk tiyatro kumpanyasını, mükemmel bir atlet ve çalışkan bir talebesi bulunduğu Oxforddan ayrıldıktan sonra kurmuştur. Sir Benson, bütün hayatında yalnız Şekspirin piyeslerini sahneye koymuş, hem rejisörlüğünü yapmış, hem de en mühim rollerini oynamıştır. Burada kendisini Makbet rolünde görüyorsunuz.

İsveçte 150 senelik bir kanun ilk defa tatbik edildi

1940 harbimin bitaraf devletlerinden İsveçin adliye makamı 150 senelik bir kanununun ilk defa tatbik mevkiine koyarak, haftalık siyasi gazetesinde, yabancı bir devlet reisi aleyhine, yani Hitler ve Alman rejimi aleyhine şiddetle hücumda bulunan Ture Nerman isimindeki gazeteciyi üç ay hapse mahkûm etmiştir.

nalar.

Söylenildiği gibi zelzeleler yüzünden insanların kayıpları harb sırasındaki kayıplardan çok fazladır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Muhterem Vakit arkadaşımızda bir başmakale çıktı. Başlığı «Bir prensip hatası»dır. Muhterem arkadaşımız diyor ki: «Birkaç gün evvel «Vakit» teki bir fıkra Bursa ovasını basan sulardan bahsedilirken burada cumhuriyet bütçesinden beş milyon lira sarfi ile yapılan kanallı tertibatı işine temas olunuyor ve suların tuğyanından dolayı bu sınaî imalâtın kim bilir ne hale geldiğine işaret edildikten sonra:

«Bütün kabahat, su işlerinde başın ayak olduğunu bilmemeliğimizdir. Yoksa Bursa ovasına beş milyon verip kanal yapmadan önce onun ayağını temizler, suyun önünü

açardık, amma, o vakit Burasadan önce Karacabeyin yüzü ağardı... İşte bu olmaz! Değil mi?» Deniliyordu.

Bu küçük fıkra ile işaret edilen derd memleket ölçüsünde ehemmiyeti olan bir prensip hatasıdır. Onun için hatanın üzerinde ne kadar ısrarla durulsa gene yeridir.

Muhterem arkadaşımız vaziyeti tetkik ederseniz, zararın neresinden dönülürse kârdır, derler, fakat bizim bildiğimiz bu kanal senelerce evvel yapıldı, yapılırken de üzerinde birçok bahisler yürütüldü, arkadaşımızın şimdi düşündüklerini o zaman düşünmemiş veya düşünmüş olsa da söylememiş olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Şükran!

E. Ekrem Talu

Yorgunluk.. üzüntü.. uzunca bir ömrün, ekseriyeti fena zamanlara tesadüf ettiği için, bir insan omuzlarına köktürdüğü fazla ağırlık.. yakın bir mazinin maddi ve manevi elemeleri.. hepsinin birden tesiri ile birdenbire ziyadecce bozulan sıhhatimin iadesini Ankara Nümune hastanesindeki yüksek seciye ve kabiliyetli Türk hekimlerinden aramağa gittim.

Başşehir henüz bir köy azmanı iken, bugünkü Başvekil Dr. Refik Saydamın kendi kudretli ve azimli ellerile kurduğu ve ileri götürdüğü bu Nümune hastanesi Ankaralılar için gerçekten bir nimettir.

Ben, talebeliğimde yabancı bir diyarın o vakit en meşhur bir hastanesinde de yatmışım. Gurbet payını da çıkarmakla beraber, gene bu bizim Ankara Nümune hastanesindeki birçok hususları ondan üstün buldum. Ve bu üstünlüğü, cümhuriyetin başarıları hesabına memnuniyetle meserretle kaydediyorum.

Türk hekimliğinin, şarkta ve Balkanlardaki şöreti eskidir. Kemalizmin her şeye vermiş olduğu eşsiz hızla bu şöret o eski hududlarını aşmaktadır. Hekimlerimizi sade başşehirde ve İstanbul ile İzmir gibi mühim merkezlerde değil, başka şehirlerimizde de gördüm ve tanıdım. Hepsinde aynı mes'ek aşkı, aynı ciddiyet, aynı kudret ve kabiliyet ve hassaten aynı insanî endişe ve feragat hayranlığımı mucib oldu.

Ve bu has'etler sade erkeklerde değil, kadınlarda da öyle. Bu sefer beni tedavi eden doktorların içinde huzur, refah ve saadetini başka muhitte temin etmeğe kâfi her türlü esbab ve vesaitle malik muhterem bir Türk bayanının gecesini gündüzüne katarak beşerin, nihayet kelâl verici, ıztrablarını tehvine, tedaviye çalışmasını fazilet ve feragatten gayri hangi büyük kelime vasıflandırabilir?

İntizam ve inzabat cihetine gelince, yaptığım müddette şahid ve müstefid olduğum mükemmeliyet herhalde, yüzlerini bir defa olsun görmediğim yabancı mütehassısların eseri değildir.

Hepimizin, İstanbuldan, Cerrahpaşadan tanıdığımız Dr. Rüştü Çapçayı için başında görenler o koskoca hastane gemisinin hangi kaptanın elinde ve nasıl işlediğini anlarlar.

Bu, Avrupanın en ileri şehrinde bile nümune olacak bir tarzda kurulmuş ve çalışmakta bulunmuş olan sıhhat müessesesinde on gün misafir kaldım. Ne kadar memnun, hayran ve müstefid olduğumu ifade için kelime bulamıyorum. Yalnız şu kadar söyleyim: Oradan çıkarken, ayaklarım geri geri gidiyordu...

Başhekiminden hademesine kadar, bütün hastane erkân ve müstahdemlerine gönlümdeki sonsuz şükran duygularımı daima muhafaza edeceğim.

E. Ekrem Talu

Belçika ile iş yapmak imkânları görüşüldü

Belçikadan gelen bir ticaret firmasının mümessili Mintaka Ticaret Müdürlüğüne müracaat ederek memleketimizle iş yapmak imkânları olduğunu izah etmiş ve tüccarlarımızla temasını faydalı olacağını bildirmiştir.

Dün saat 16 da şehrimizdeki ithalât ve ihracatçılardan bir kısmı ile temas geçiren Belçikalı mümessil demir, mançine aksarı, manifatura, porselen ve sam mamulâtı ve türlü eşya ithalât imkânlarını izah etmiştir.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Rumi sene 1365	9	Arabi sene 1353
Birincikânun 27	Rosmi sene 1940	Kânun 68

SALI

GÜNEŞ	Zilkade	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 26	5 39	
2 27	11 42	

	Öğle	İkinci	Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12	21	14	45	13
V. 7	28	9	47	1

TELGRAF HABERLERİ

Ticaret Vekili'nin Mec'isteki beyanati

Bugünkü vaziyette buğday ihrac etmemiz doğru mudur?

Afyon meb'usu Berc Türkerin takririne ticaret vekili rakamlara müstenid cevaplar verdi ve yeni mahsulün çok iyi olduğunu, bol stokumuz bulunduğunu söyledi

Ankara 8 — B. M. M. bugün Refet Cantezin riyasetinde toplanarak ruzaimeinde bulunan maddeleri müzakere etmiş ve bu meyanda buğdayı koruma kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına aid kanunun ikinci müzakeresini yaparak kabul etmiştir.

Meclis bugünkü içtimamında bugünkü vaziyet karşısında buğday, arpa ve çavdarın ihracına müsaade edilmiş olmasının memleket menafine uygun olup olmadığının hususunda Berc Türker «Afyon» tarafından vâki suale Ticaret Vekili tarafından verilen cevabda ittilâ kesbeylemiştir.

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu verdiği cevabda demiştir ki:

« Afyon meb'usu böyle zamanlarda, arpa ve çavdar ihracatını serbest bırakmamız dolayısıyla bir sual irad ediyorlar. Harb halinde dünya zahire ambarları olan cenubi Amerikadan, yahud Avustralyadan, Kanadadan, veyahud yakın memleketler olan Romanya ve Bulgaristan memleketlerinden zahire getirmek imkânsızlığı karşısında bu mahsulümüzün ihracına müsaade etmekle memleketin hayati menfaat' erile bu kadar kaabili telif mi diye bir sual soruyorlar. Hükümet bu ihrac müsaadesini verdikten sonra kendi tetkikatları acaba memleketin içerisinde memleket ihtiyacına kâfi miktarda buğday, arpa ve çavdar bulunmadığı neticesine vâsil' oldular da onun için mi bu suali irad ediyorlar bilmiyorum. Yani bir tetkikleri var, miktarını tesbit etmiş' er de öyle bir tehlike görmüşler midir, bunu bilmiyorum.»

Ticaret Vekili bu'ndan sonra istihsalât ve ihracatımızın 1936 dan itibaren olan vaziyetini izah etmiş ve 1939 istihsalâtının 4 milyon 608 bin ton olduğunu işaret ederek demiştir ki:

« Bu istihsalât şimdiye kadar yapılan istihsalâtların fevkindedir. Buna mukabil ancak 23 bin ton ihracatımız olmuştur. Bugün toprak ofisinin elinde 260 bin ton kadar stokumuz vardır. Bu stokun ehemmiyet derecesini ayrıca zikretmeğe lüzum yoktur.»

Ticaret Vekili elde mevcut buğday miktarının çok olduğunu ve toprak ofisinin yeni mübayaas merkezleri açarak kâfi miktarda buğday alması ve buğday alma usulünün tesrii için müraacaatlar yapılmakta olduğunu halk elinde mühim miktarda buğday ve hattâ bu sene toprak altında gömülmüş kalmış harmanların bile bulunduğunu işaretledi dedi ki:

« Sonbahar ekinlerimiz gayet iyidir.

Sahil muntakalar su baskınlarının tahribatı istisna edilirse yayla kısmı gayet iyidir. Ve zaten o kısımlarda da buğday ve zahire ekimi, çok ehemmiyetli bir şey değildir.»

Ticaret Vekili 1936 dan itibaren olan arpa istihsal ve ihracatını da rakamlara dayanarak izah etmiş ve bu arada resmî tahminlere nazaran 1939 arpa istihsalinin 2 milyon 295 bin ton olduğunu ve bundan 67 bin ton arpanın ihrac edilmiş bulunduğunu kaydederek bu rakamların da elimizde ihrac için kâfi miktarda arpa mevcut olduğunu gösterdiğini söyleyerek demiştir ki:

« Cenub vilâyetlerimizde ve Mersin havalisinde arpa'larımız ve alelümum sahil arpa'arı uzun müddet kaldığı takdirde bozulmağa mahkûmdur. Bu sene Mart ve Nisan aylarına kadar bur'lar elden çıkarılmıyacak olursa muhafaza edilmiş olmaları faydadan ziyade zarar verecektir. Çünkü mahvolacaktır.

Bununla beraber şunu da arz edeyim ki, buğday zahire ihracatı birlikler eline geçmiştir. Bu birlikler şimdiye kadar yaptığımız diğer birlikler gibi bir statü ve nizamname ile hazırlanmış birlikler değildir. Daha ziyade manevidir. Fiat kontrolü için ve aralarında rekabetle fiatların tezyid edilmemesi için manevî bir birlik halindedirler. Binaenaleyh bunlar her ihracatı bize haber vermektedirler. Esasen Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti de ihracatı muntazaman bize bildirmektedir. Bu suretle ihracatı yakından takip ediyorum. Binaenaleyh fazla miktarda ihracat tehlikesi gördüğümüz zaman derhal durdurmak elimizdedir. Fakat bu suretle köylü elinde buğday, arpa vesairenin fazla olarak kalması köylü iktisadî yatımız noktaî mazarından iyi bir şey değildir. Biz bunu böyle yapmakla faydalı bir iş yaptığımızı kaniiz.» (Doğrudur sesleri).

«Şunu da arz edeyim ki prensibimiz şudur: Mem'leketin yaşaması için icab ettiği zaman ihtiyacımız olan mevaddı zaten daha evvelden tedarik ederiz. Üst tarafını serbest bırakmak suretile fiatların normal bir seviyede kalmasını temin etmiye çalışıyorum. Bu ilk vazifemizdir.»

Topçuoğlu izahatını şu suretle bitirmiştir:

« Verdiğim izahat zannediyorum ki ihracatı yapılan müsaadeden dolayı memleketin bir tehlikeye maruz kalmadığını göstermeğe kâfidir. Bu izahat kâfi görülmüştür. Meclis Çarşamba günü toplanacaktır.»

Kabinede değişiklik yok!

Ankara 8 (A.A.) — Bazı Vekillerin çekileceği ve yerlerine başkalarının geleceği hakkındaki haberlerin kat'iyen asılsız olduğunu beyana Anadolu Ajansı mezundur.

Dün de garb Cephesinde Sükûnetle geçti

Paris 8 (A.A.) — Havas ajansı askeri vaziyet hakkında şu malûmatı veriyor:

Havanın fenalığı dolayısıyla kara ve hava faaliyetleri olmamıştır. Tayyare harekâtı bir Alman tayyaresini Fransanın şark muntakası üzerinde uçmasından ibaret kalmıştır.

Küçük Vosgesler garbindaki ağaçlıklı muntakada iki Alman keşif kolu Fransız ileri mevzileri yakınına kadar sokulmuşlar ve kolaylıkla püskürtülmüşlerdir.

Umumi sevkülceş vaziyeti bakımından, Konstans gölünden Şina' denizine kadar yayılan Alman mevzilerinde hiçbir değişiklik kaydedilmemiştir.

İyi haber alan Fransız askeri mahfellerinde söylendiğine göre hududlar boyunca dizilmiş olan Alman kıt'alar tekniğ bakımından çok kısa bir zaman zarfında harekete geçebileceklerdir.

Karadenizde şiddetli fırtına

İnebolu 8 (A.A.) — Bir haftadır oldukça kuvvetle devam eden fırtına bugün denizde şiddetini arttırmış, yağın kar da tipiye çevirmiştir. İstanbula gitmekte olan Aksu ve Ankara vapurlarile İstanbuldan gelen İzmir vapuru limanımaza yanaşamıyarak yollarına devam mecburiyetinde kalmışlardır. Bu yüzden gün'lerdenberi vapur bekliyen yolcularla sevke âmade meyva, kendir, tiftik, gibi külliyyetli miktarda ihracat eşyası sevkedilememiştir.

Molotofun yerini Perlin Potem'in mi gidecek?

Stokholm 8 (A.A.) — Svenka Dagbladet gazetesinin Berlin muhabiri Molotof Ribbentrop'a görüşme üzere Berlin'e gelmesi hiç muhtemel olmadığını, fakat onun yerine Potemkinin gönderilmesi imkân dahilinde bulunduğunu yazıyor.

E âziğ orta mek'tebi yandı

Elâzığ 8 (A.A.) — Bu gece sabaha karşı şehrimiz orta mektebinde çıkan bir yangın neticesinde mekteb binası yanmıştır. Yangının ne suretle çıktığına dair tahkikat yapılmaktadır.

Portekizde tufanı andıran yağmurlar yağıyor

Lizbon 8 (A.A.) — Tufanı andıran yağmurlar son günlerde Tago vadisinde vahim tuğyanlara sebep olmuştur. Lizbon tayyare meydanı kullanılmaz haldedir. Muhtelif tayyare servisleri durmuştur. Clipper'in Amerikadan getirdiği 900 kilo postayı almak için Romadan bir deniz tayyaresi gönderilmiştir. Deniz tayyaresi postayı aldıktan sonra Cadix tarikle Romaya hareket etmiştir.

İzmirde sellerin tahribatı

İzmir 8 (A.A.) — Son yağmurun vukua getirdiği zarar miktarı henüz tesbit edilmemiştir. Yalnız Tire, Ödemiş, Bayındır, Torbalı ve Manisada birçok arazinin sular altında kaldığı bildirilmektedir. Bayındırın Kabağağaç ve Kızılcı köyleri halkından iki kadın Bayındır ovasında zeytin toplarken sel hücumuna uğramışlardır. Bunlardan biri kurtulmuş, diğerini de sel'er sürükleyerek boğmuştur. Yağmur Bornovada da hayli zarar vermiştir. Bir kısım duvarları yıkılan 6 ev bir kaza vukuuna meydan vermemek için tamamen tahliye edilmiştir.

Turanda bir eve yıldırım isabet ederek elektrik tesisatını bozmuştur, nüfus zayıtı yoktur.

Amerikada tayyare fabrikalarına suikasd

Vaşington 8 — Amerikanın garb kısmına ve bilhassa Los Angelesa elektrik veren ve su ile işleyen büyük fabrikaların barajlarını yıkmayı tasarlayan bir suikasd teşkilâtı meydana çıkarılmıştır.

İyi malûmat alan mehafilden öğrendiğine göre suikasdın tertibatı İngiltere ve Fransa hesabına çalışan Kaliforniyadaki tayyare fabrikalarının faaliyetini durdurmak maksadile ihtilâlcî enternasyonal bir teşkilât eseridir. Hükümet, icab eden bütün emniyet tedbirlerini almıştır.

Fransız Başvekili kaza geçirdi

Paris 8 (A.A.) — Başvekâlet tarafından aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir: Daladye dün öğ'eden sonra küçük bir kazaya uğramıştır. Şu tıbbî teşhis konulmuştur: Ayaktaki kırıklık memnuniyet verici bir tarzda tedavi edilmiştir. Ayaktaki kırığın tedavisinden sonra Daladye harbiye nezaretine giderek işlere meşgul olmaya başlamıştır.

İngiliz ve Fransız kumandanları bir arada

Paris 8 (A.A.) — İngiliz bahriye nazırı Churchill bu sabah Fransadaki İngiliz umumî karargâhına gelmiştir. Yanında imparatorluk genel kurmay reisi General Ironside bulunuyordu. Bir müddet sonra Gamelin ve Georges de İngiliz karargâhına gelmişlerdir.

İngiliz ordusu kumandanı General Gort'un verdiği öğle ziyafeti İngiliz ve Fransız erkânını bir araya getirmiştir.

General Gamelin, İngiliz generalleri Ironside ve Gort'e Legion d'Honneur nişanının büyük salibini vermiştir.

Pariste n'zi bir komünist grubu yakalandı

Paris 8 (A.A.) — Polis, Dravil ve Paris civarında faaliyetinde bulunan gizli bir komünist grupunu meydana çıkarmıştır. 5 kişi tevkif edilmiştir.

Meclisin dünkü toplantısı

Ankara 8 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin bugün Refet Cantezin riyasetinde yaptığı toplantıda müzakereye başlanırken Lüksemburg büyük dükalığı meb'usan meclisi reisliği tarafından gönderilen telgraf akışlar arasında okunmuştur.

Meclis bu telgrafa riyaset divanı tarafından cevap verilme bahsini tasvib ederek ruzaamedeki maddelerin müzakeresine geçmiştir.

İngiliz Harbiye Nazırının istifa sebebi anlaşıldı

Londra 8 (A.A.) — Hore Belisha, parlamento an'anesine uygun olarak, Salı günü Avam Kamarasında mutad istizah ve cevablarından sonra «şahsî mahiyette» bir beyanat yapacaktır.

Son seneler zarfında ehemmiyetli mahiyette muhtelif siyasî buhranlar vukubulmuştur: Habeşistan harbi münasebetile bir Samuel Hoare'in istifası, harciye nazırı Edenin istifası, fakat bu istifaların sebepleri malûm idi. Şimdi ise bilâkâs az çok esrarengiz bir hava hâkim olmaktadır.

Söylendiğine göre, Hore Belisha Perşembe günü Çemberlâyni gördüğü zaman kendisini böyle bir istifanın beklemediğini uzun bir görüşmede bulundu ve başvekil, Hore Belishayı ticaret nezaretini kabul etmesi için iknaa çok çalıştı.

Çemberlâyni kararını vermeden önce Sir John Simonla istişarede bulunmuş olduğu söyleniyor. Fakat bazı mahfellerde şimdi mevcut intibaa göre, meseleden diğer bir nazır malûmat sahibi idi. Adliye nazırı Sir Samuel Hoare. Sir Hoare geçenlerde İngiliz sefer kuvvetlerini ziyaret etmiş, ve, ihsas olunduğuna göre, İngiltereye döndüğü zaman Hore Belisha ile ordu şefleri arasında bazı ihtilâflar müşahade ettiğini bildirmiştir. İşte bu raporun başvekilin kararı üzerinde müessir olduğu bildirilmektedir.

Çinde neler oluyor?

Şunking 8 (A.A.) — Çin kıtaatı Nannig istikametinde tazyiklerine devam ederek Kuven - Liu - Kuvey ve Takao - Feng - Nao şehirlerini tamamen geri almıştır. Bu şehirlerin birincisi Nannigün 60 kilometre şimali şarkısında ve ikincisi 30 kilometre şimalindedir. Muhareberler devam etmektedir.

Kahire Üniversitesinde türkçe kürsüsü ihdas edildi

Kahire 8 (A.A.) — Egiptien Mail gazetesini, Kahire Üniversitesinde bir türkçe kürsüsünün tesis edildiğini yazıyor. Keza bir müddettenberi üniversitede iranca da tedris edilmektedir.

Osmaniye'nin kurtuluşu kutlu'andı

Osmaniye 8 (A.A.) — Dün kasabamızın kurtuluş günü idi. On binlerce halk ve mektebli bu münasebetle yapılan merasime coşkun tezahüratla iştirak etmiştir. O günü tekrar yaşamak için millî elbise giyinmiş akıncıların kasabaya girişleri sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Millî kuvvetlerin bu temsilen girişlerini takiben Atatürkün ebedî hatırasını taziz için 5 dakika sükût edilmiş ve Cumhuriyet meydanında bayrak çekilmiştir.

Bulgar ekonomi heyeti Moskovadan ayrıldı

Moskova 8 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Bulgar hariciye nazırı Bojilof riyasetinde bulunan Bulgar ekonomi heyeti müzakereleri muvaffakiyetle bitirdikten sonra Moskovadan ayrılmıştır. Bundan maada şimdiye kadar Bulgaristanın Moskova elçisi bulunan Antonef Stokholm elçiliğine tayin edilmiştir.

Sabaktan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● Mareşal Göring'in yeni vazifesi

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Almanyanın son zamanda almak mecburiyetinde kaldığı mühim kararlarından biri de Mareşal Göring'e verilmiş olan yeni vazifedir. Umumiyyetle malûm olduğu üzere Mareşal Göring, Hitlerlere bir hal olduğu takdirde otomatik surette onu, Alman şansölye'liğinde istihlâf edecek olan adamdır. Aynı zamanda Alman hava teşkilâtının basıdır. Harb iktisadiyatının teşkilâtlandırılması vazifesi de kendi üzerindedir. Bütün snai faaliyetin kontrolörüdür. Bu sıfatlar nazarı dikkate alındığı takdirde Mareşal Göring'in Alman iktisadiyat ve sanayiini tamamen elinde bulundurarak tek adam olduğu tezahür ediyor. Üzerinde bu derece ağır vazifeler bulunan bu zata Alman harb iktisadiyatının tek şefliği vazifesinin verilmesi, şayed dahili siyasetin bir icabı değilse, herhalde Almanyanın iktisaden mühim bazı kararlar itihaz etmek mecburiyetinde kalışının bir ifadesi de oluyor, demektir. Acaba, bunda, İngiliz - Fransız ablukasının tesirlerini mi aramalıdır? Bu takdirde, Mareşalin yeni vazifesi, her şeye rağmen Almanya'ya, mahrum olduğu bir takım maddelerin ithalini temin eylemek mi olacaktır? Ve ne suretle? Zira deniz ablukasını Alman hayatı üzerinde fazla müessir oluyorsa Mareşal Göring'e tafviz edilecek bir veya birkaç yeni vazife bu tesiri herhalde eksiltemez. Su halde, Almanyanın almavi lüzumlu gördüğü yeni karar, herhalde dahili siyasetin bir icabı olacaktır ve meselâ bazı yabancı gazetelerin bir faraziye olarak ortaya attıkları veçhile Hitlerin yavaş yavaş ikinci plâna çekilip yerini furkasının mutemedi kimselere bırakmak gibi bir hattı hareket.

Maamafih bu tahminin de doğru olmadığı muhakkaktır. Çünkü İngiliz - Fransız harb maksadları, yalnız Hitlerin değil, bütün mesai arkadaslarının iş basında çekilmelerini istihdaf eden geniş bir gayedir. Hitleri şayanı itimad bu'mayanların onun yakın arkadaşını emniyete değer görebilecekleri sanılamaz. Bu sebebledir ki Mareşal Göring'in üzerine aldığı yeni vazifinin sebep ve hikmeti, mahiyet ve şümukü, harb zamanının bir çok hâdiseleri gibi izahsız kalıyor.

Selim Rağıp Emeç

Dün gece Akbryıkta 3 ahşab ev yandı

Dün gece yarısından sonra Sultanahmedde Akbryıkta üç ev yanmıştır.

Ateş saat 1.23 te Akbryıkta Değirmen sokağında Şükriye adında bir kadına aid 34 numaralı evden çıkmış, rüzgârın şiddetle sür'atle büyüyenek evi her tarafından sarımıştır. Yangının itfaiyeye Beyazid kulesi vasıtasile haber verilışinden sonra Fatih grupu hâdis mahalline gelmiş, fakat bu sırada ateş de gene Şükriyeye aid ve bitişikteki 36 ve 38 numaralı iki ahşab eve sirayet etmiştir. Şiddetle esen poyraz, itfaiyenin bütün çalışmalarına mâni olmuş, 1 buçuk saatten fazla bir zaman içinde ancak civardaki evler korunmuş, 3 ev içindeki eşyalarile birlikte tamamen yanmıştır.

Yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılammıştır. Zabita tahkikata başlamıştır.

3 mahlûkun hikâyesi

İsraf fena şey, tahrib daha fena şey. İnsan zekâsı ve insan eli kudretli bir yapıdır. Fakat aynı zekâ, aynı el müthiş yıkıcıdır da.

Tabiatın iki mahlûku daha vardır ki insanlara benzerler. Karınca ile arı. Bu iki mahlûk da insanlar gibi aç gözlüdürler. İhtiyaçlarından çok fazlasını biriktirmek için öyle hamaratça çabırlar ki yuvaları, depoları tıklım tıklım dolar. Fakat çok defa yemek kismet olmaz.

İnsanlar da böyle. beş on yıl habire didinir, çalışır, biri - irirler. Sonra bir harb çıkarır, yaptıkları, biriktirdikleri harab olur, gider.

Büyük Harbden evvel Almanya ne zengin, ne hasmetli idi. Bir harbe tutuştu. Tâ Skapavlova o güzel donanmasını kendi elle batırınca kadar 1871 denberi kâzandığı serveti, şöretti berhava etti.

Büyük Harbden sonra gene arı gibi çalıştı. Karınca gibi topladı. O ince tekniği ile ne marifetler, ne yenilikler lead etti. Yirmi yıl içinde eski şöretini de, eski servetini de kazandı. Fakat gene bir harb fırtınasına tutuldu. Şimdi gene çabırlay yapıtı donanmasını, ticaret filosunu kendi elle batırıldığı gibi refahını, saadetini, sıhatini, sükûmetini her şeyini de kaybettili.

Siyasi iddiaları parlak kelimeler, şa'afatlı cümlelerle yaldızlamak ko'aydır. Küllenin beynini tatlı hayallerle uyuturmak mümkündür. Fakat tabiatte ve hakikatte değişmeyen hayat ölçüsü ancak karınca ile arının hikâyesinden ibarettir. Medeniyet kahramanları insanlar tabiatın arısı ile karıncasına dönmedikçe saadetin ebedî hasretini çekecekler galiba!

Buahan Cahid

Şehir Haberleri

Makara ihtikârı yapan bir komisyoncu cezalandırıldı

Bir ecnebi fabrikayı fiatları artırıma teşvik eden komisyoncunun mağaza ve yazıhanesi bir ay kapatılacak ve hakkında adli takibat yapılacak

İhtikarla mücadele komisyonu, faaliyete ehemmiyetle devam etmektedir.

Komisyon dön mintaka ticaret müdürlüğünde toplanarak bir komisyoncu hakkında bir ay mağaza ve yazıhanesini kapama kararı vermiştir.

Şişefendi caddesinde 28 numarada komisyoncu Nahma Pasah, Glaskovdaki makara fabrikasından aldığı bir telgraf üzerine ortada hiç bir sebep yokken 31 Ağustosun evvel memleketimize ithal edilmiş olan mallara yüzde on zam yapmış bir müddet sonra komisyoncu da fabrikaya bir telgraf çekerek piyasanın bugünkü vaziyete göre yeniden yüzde on daha zam yapılmasına imkân bulunduğunu bildirmiştir. Fabrika da komisyoncunun yaptığı bu teklifi uyararak yeni zammı kabul etmiştir.

Bu vaziyetin ihtikarla mücadele komisyonu tarafından haber alınması üzerine komisyoncu Nahma Pasah komisyonca davet edilmiş, kendisi keyfiyeti itiraf etmiştir.

İhtikarla mücadele komisyonu dünki toplantısında, Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan bir komisyoncunun fiatların arttırılması hususunda bir ecnebi fabrikayı teşvik etmesi ve bunun neticesi olarak ortada hiç bir sebep mevcud değilken 31 Ağustosun evvel memleketimize ithal edilmiş malların fiatlarını yükseltmesi hususunu gözönünde bulundurarak komisyoncu Nahma Pasahın mağaza ve yazıhanesinin bir ay müddetle kapatılmasını ve ayrıca hakkında kanuni takibat yapılmak üzere kendisinin Cumhuriyet müddeiummiliğine verilmesini kararlaştırmıştır. Komisyoncunun mağaza ve yazıhanesi bugün emniyet müdürlüğü tarafından kapatılacaktır.

İhtikarla mücadele komisyonu makara ve iplik ve diğer maddelerin fiatlarının yükselmesi etrafında araştırmalara devam etmektedir. İhtikara tevessül eden tacir ve komisyoncular hakkında şiddetli ceza kararları verilecektir.

Türk - İtalyan ticari müzakerelerine bugün Romada başlanıyor

İtalya ile ticari münasebatımızı yeni şartlara uygun yeni esaslar dahilinde inkişaf ettirmek maksadıyla İtalyaya bir ticaret heyetimizin gittiğini yazmıştık. Anılan haberlere göre heyetimiz dün Romaya vâsil olmuş ve bugün müzakerelere başlanması kararlaştırılmıştır.

Daha evvel İtalyan firmaları ile temaslarda bulunmak üzere gitmiş olan bazı ticaret firmalarımızın mümessillerinin vermek istedikleri siparişlerin İtalyan firmaları tarafından kabul edilmediği veya pek küçük partiler halinde siparişleri ancak karşılamak temayülü gös- terdikleri yolundaki haberler muhtacı tavzihtir.

İtalyan fabrikaları daha evvel muhtelif memleketlerden geniş siparişler almış ve taahhüdlere girişmiş olduklarından, bunlardan daha sonra yapılan siparişleri derhal veremeyecekleri tabiidir.

Fakat her iki hükümet arasında karşılıklı mübadelenin kontenjan miktarları tesbit, mübadele ve tediyе şartları kararlaştıktan sonra bunların tanzimi hususunda güçlük görülmeyecektir.

İtalya hükümeti bütün dünyada emtia fiatlarının yükselmesi üzerine evvelce ihracatı teşvik için vermekte olduğu primi vermekte devam lazım görmedikleri için, fiatlar yükselmiş ve mübadele şartları değişmiştir. Alâkadarlar Türk - İtalyan ticari müzakerelerinin neticelenmesine intizar etmek lazım geldiğini ve karşılıklı ticaretin a'acaâi şeklini bu müzakereler sonunda taayyün edeceğini bildirmektedirler.

Kültür İşleri:

Bir mektebin lise kısmı kapatılacak

Maarif Vekâleti, Bakırköyünde bulunan Ermeni Bezevan mektebinin lise kısmının kapatılmasına karar vermiş ve keyfiyeti dün şehrimizdeki alâkadarlara bildirmiştir. Vekâletin bu kararına mektebde bazı idari yolsuzluklar görülmesi ve dar olan bütçesile öğretmenlerin maaşını verememesi sebebi olmuştur. Mektebin orta kısmı faaliyete devam edecek, lise kısmı talebeleri muhtelif mekteplere dağıtılacaktır.

Şehir İşleri:

Yolcu salonunun karşısında otomobil parkı yapılacak

Galata yolcu salonunun karşısında ki arsanın belediyece istimlakine karar verilmiştir. Buraya büyük bir otomobil parkı yapılacak ve bu park Karaköy tramvay caddesine bir asfalt cadde ile bağlanacaktır.

Türk - Yunan ticareti azami hadde çıkarılacak

Son günlerde Ankarada müzakeresine başlanmış olan Türk - Yunan ticaret anlaşması yeni bir safhaya girmek üzere dir.

Dün sabahki konvansiyonelle eski Yunan iktisad nazırlarından ve Türk - Yunan ticaret ofisi erkânından bulunan M. A. Bakkalbaşının memleketimize gelmiş bulunması bu mevzula alâkadar görülmektedir.

Bu defaki Türk - Yunan ticaret müzakereleri iki memleket arasındaki ticareti genişletecek ve ticari mübadeleyi azami bir hadde çıkaracak imkânları ihtiva edecektir.

Esasen Yunanistana ihracatımız ötedenberi ithalâtımızdan fazla olduğundan, gerek bu farkı ve gerekse yeni anlaşmada derpiş edilen fazla ihracat karşılığını piyasamıza mamül eşya, nebati yağlar, nebati müstahsalât, pamuk ipliği, porselen mamûlâtı, cam ve kimyevi ecessam ithalâtını arttırmak suretile ödiyecektir.

M. A. Bakkalbaşının Ankarada devlet ricalimizle yapacağı temaslار arasında Balkan Antantı memleketleri arasındaki iktisadi münasebet ve ticari mübadeleyi arttırarak siyasi anlaşmaları iktisadi rabatlarla kuvvetlendirmek temayülleri etrafında da teatiî fikir edeceği söylenmektedir.

Ötedenberi Yunanistanla geniş mikyas ta iş yapan mahfellerde vapur navlunlarının fazlalığı, uzun vapur seferlerindeki müşkülât ve harb vaziyetinin doğurduğu diğer birçok sebeplerin yakın memleketler arasındaki ticareti sıklaştırması ve bunun dost memleketler arasında daha geniş bir mahiyet almasının tabii bulunduğu söylenmektedir.

Askerlik İşleri:

Şubeye davet

Yerli Eminönü Askerlik Şubesi Başkanlığından: Yedek hekim asteğmen (36058) sicil numaralı Bahaeddin oğlu 1310 lu Mustafa Şevki Gülbayın serian şubemize müracaatı ilân olunur.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Hayat Bir Rüya'dır

Kadıköyünde Süreyya sinemasında komedi kısmı

Sözün Kısaı

Halk opereti - Bu akşam 9 da

Rahmet Efendi

Fırtına şiddetle Devam ediyor

Tayyar vapuru Geliboluda karaya oturdu

Denizlerde fırtına bütün şiddetile devam etmektedir.

Bu yüzden dün limanımıza gelmesi beklenen birçok vapur gelememişlerdir.

Bu arada Etrüks, Mersin, Marakaz, Seyyar ve Saadet vapurları da dün limanımıza gelmişlerdir. Bunların fırtına dolayısıyla yol arına devam edemiyerek en yakın limanlara sığındıkları tahmin edilmektedir.

Dün gelmesi icab eden Aksu vapuru da gelmeyen vapurlar arasındadır.

Bir vapurun iskelesi kırıldı

Evvelki gece Kuruçeşmeden geçmekte olan İtalyan bandıralı Skorfenno bahkçı gemisi, fırtına yüzünden sulara kendisini kaptırmış, Galata fenerile İlgazdere arasında büyük bir mavnya yandan çarpmak suretile iskelesini kırmıştır.

İzmir vapuru Boğazda kaldı

Evvelki gün yola çıkmış olan İzmir vapuru Karadeniz boğazından dışarıya çıkarken müthiş bir fırtınaya tutulmuş, yola devam etmeği tehlikeli bulan geminin süvarisi boğazda bir gece kalmış, bundan sonra yoluna devam etmiştir.

Tayyar vapuru da Geliboluda karaya oturdu

Dün limana ve Denizyolları İdaresine gelen malûmata göre, Denizyolları İdaresinin Tayyar vapuru da evvelki gece Gelibolu iskelesi civarında karaya oturmuştur.

Vapur Pazar günü saat 9 da limanımızdan 70 yolcu ve külliye ticaret eşyası ile İmroza hareket etmiş ve Gelibolu önlerinde büyük bir fırtına ve kar tipisine tutulmuştur.

Sular vapuru sahile sürüklemiş ve Tayyar vapuru kumsal bir yerde karaya oturmuştur. Vapur süvarisi bütün gece vapuru kurtarmak için büyük gayret sarfetmiş de, muvaffak olamamıştır ve yolcular muhtelif vasıtalarla Geliboluya çıkarılmıştır.

Gemi Kurtarma İdaresinin Çanakalede bulunan Hora tahlisiye gemisinin vak'a mahalline hareketi bildirilmiştir. Tayyarın karaya oturduğu yer kayalık olmadığından vaziyeti tehlikeli değildir ve kısa bir müddet zarfında kurtarılacağı tahmin edilmektedir.

Tırhanın vaziyeti tehlikeli görülüyor

Denizyolları İdaresinin Tırhan vapurunu Akdenizde Alanya yakınlarında karaya oturduğunu dün yazmıştık.

Dün Devlet Denizyolları umum müdürlüğüne gelen malûmata göre; 200 den fazla yolcu ve mühim miktarda ticaret eşyasile karaya oturan Tırhanın vaziyeti çok tehlikelidir.

Vapur baştan ve kıçtan olmak üzere iki yerden delinmiş ve ön ve arka ambarlarını su basmıştır. Bu yüzden geminin ticaret eşyası zarara uğramıştır.

Yolcuların vaziyeti tehlikeli görüldüğünden bir telsizle yolda bulunan Etrüske vak'a mahalline giderek yolcuları alması bildirilmiştir.

Tırhandan Etrüske alınan yolcuların Alanyaya çıkarıldığı dün idareye bildirilmiştir.

Vapuru düştüğü kayalık muntakadan kurtarmak üzere gönderilmiş olan Alemdar tahlisiye gemisi, şiddetli fırtına yüzünden henüz matûb yere vâsil olamamıştır.

1,200,000 liraya Almanyadan geçen yıl alınmış olan Tırhan vapurunun sigortalı olmadığı öğrenilmiştir.

Mahkemelerde

Münakaşa yüzünden bir genci yaralayan çiçekçi ağırceza verildi

Hâdise esnasında karnından ağır surette yaralanan genç, mahkemede vak'ayı tafsilâtile anlattı

Galatanın izbe sokaklarında geçen kanlı bir boğuşmanın muhakemesine, 2nci ağırceza da başlanılmıştır.

Suçlu çiçekçi Vehbi, Turhan isminde bir genci birkaç ağır surette yaralamak ve öldürmeğe teşebbüs suçundan mahkemeye sevk edilmiştir.

Hâdise esnasında, karnı delik deşik olduğu halde, tesadüfen hayatı kurtulabilen yaralı Turhan, mahkemede vak'ayı şöyle anlattı:

— Bir akşam, arkadaşlarla kahve toplanmıştık. Yüksek sesle konuşuyor, sohbet ediyorduk. Bir aralık Vehbi bir denbire ayağa kalktı, bize doğru geldi ve yakama sarılarak:

« Hep seni mi dinliyeceğiz » dedi ve bir tokat attı. Kapıştık. Fakat, arkadaşlar araya girdi, ayırdılar. Kavgada esnasında bir tokat da, ben attım. Sonra kahveden çıktım, eve gidiyordum. Karanlık sokakta bir el yakama yapıştı; baktım, gene o.. Birdenbire bir bıçak çekti ve karnıma, kasiğuma daldırdı, çıkardı. Nihayet yere yıkıldım, öldüm zannederek, bıraktı. Yoksa, daha vuracaktı bay hâkim. Barsaklarımı topladım, gayret edip kaçmağa savaştım. Kendimden geçmişim, gözümü açtığı zaman, hastanedeydim.

Suçlu ise, bu iddiayı reddetmiş ve: — Sokakta arkamdan gelecek, bana bıçak çeken Turhandır. Ben de yanımdaki çiçekçi bıçağı ile kendimi müdafaa etmek istedim, demiştir.

Muhakeme, bazı şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

Sarhoş bir kadın tevkif edildi

Hidayet isminde bir kadın Bahkpa-

zında bir meyhaneye gitmiş, sarhoş olarak gürültü çıkarmağa, camları, çerçeveleri kırmağa başlamıştır.

Nihayet güçlükle yakalanarak tevkif edilebilen Hidayet adliye sevk edilmiştir. Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda şunları söylemiştir:

— Ben, nerede akşam, orada sabahın zen bir kadını. Vak'a akşamı fazla rakı ve şarab içmişim, bunların üstüne 10 kuruşluk da mavi ispirtoyu yuvarlayınca, kendimi kaybetmişim. Ne yaptığımı bilmiyorum.

Hâkim, sorguyu müteakib, suçlu kadının tevkifine karar vermiştir.

Poliste :

Mangala düşen bir kadın öldü

Evvelki gün bir kadın, dikkatsizliğinden maruz kaldığı bir kaza neticesinde ölmüştür. Bakırköyde oturan 55 yaşlarında Eleni adında olan bu kadın evvelki gün odasında bulundurulduğu mangalın başında ısınırken bir aralık yuklamağa başlamış ve bir müddet sonra da mangalın üstüne düşmüştür.

Bu kaza sonunda vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanarak yaralanan Eleni, bir müddet sonra kaldırıldığı Balıklı hastanesinde ölmüştür.

Zabta kaza etrafında tahkikata başlanmış bulunmaktadır.

ÇEMBERLİTAŞ

Sinemada Tel: 22513

F E R A H

Sinemada Tel: 21359

Yarı matinelere den itibaren:

= 2 Sinemada GALA Programı =

SAMİMİ ANLAŞMA

Bugünkü Avrupa harbinde demokratlar sulh cephesini teşkil eden ve bu kere Ankara anlaşması mucibince: Balkanlar ve Akdenizde sulhun devamına hadim

TÜRK-İNGİLİZ-FRANSIZ İTTİFAKININ Temel direğini teşkil eden büyük tarihi filmi bütün gençlik ilim ve irfan ordusu, herkes görmelidir.

Bu muhteşem programa ek olarak her iki sinemada Marmara film Stüdyosu Operatorları tarafından binbir tehlike arasında Erzincan ve havalisinde filme çekmeğe muvaffak oldukları

Son Anadolu Zelzele Felâketini

mufassal intibaatı ve kâmilan Türkçe izabath

Bugün ŞİK Sinemada

Fransanın en tanınmış muharrirlerinden FRANCIS CARCO'nun lâyemut eseri, yaşanmış bir aşk romanı olan

KADINLAR HAPİSHANESİ

Büyük san'atkar Vivian Romance tarafından dahiyane bir surette yaratılmıştır. Bu şaheseri görmeyenler ve tekrar görmek isteyenler için son fırsat

Bu akşam saat 21 de SARAY Sinemasında

MÜNİR NUREDDİN

ve arkadaşları

Bütün haslatı zelzele felâketzedeleri menfaatine olarak

BÜYÜK KONSER

Biletler SARAY Sineması gişelerinde satılmaktadır.

Fiatlar 50 - 75 - 100 - 150

YARIN AKŞAM MELEK Sinemasında

BIRAKILMIŞ KIZLAR

Baş Rollerde:

MICHELINE PRESLE

MARCELLE CHANTAL
ANDRE LUGUET
MARGUERITTE MORENO

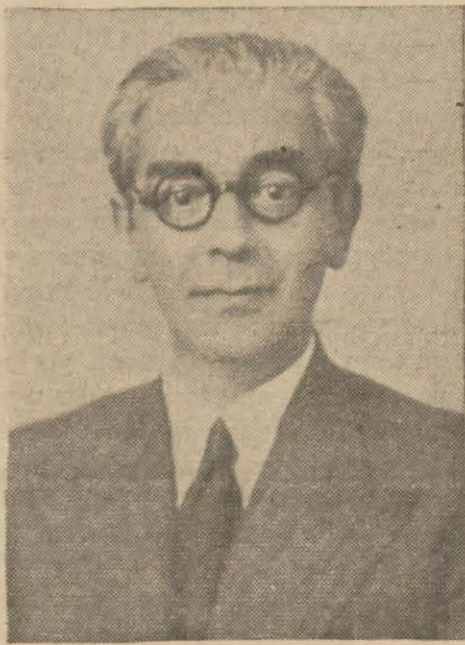
Ayrıca en son FOKS Dünya havadisleri gazetesi, DİKKAT: Yarın gece için loca kalmamıştır. Numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır.

Matbuat Hatıraları

Nasıl gazeteci oldum?

ANLATAN

Salâhattin Enis

Salâhattin Enis

«Salâhattin Enis» yalnız (Son Posta) okuyucularının değil, geniş bir kari kütlesinin kafasında hükümlenip etiketi yapılmış bir isimdir. Matbuatın bu eski ve sevimli tebaası, bugün kaleminden ziyade bastonuna dayanmak zekasını ve muvaffakiyetini göstermektedir. Lâkin o, bizde şöhretin mendil üstüne damlanmış bir damla esans gibi dakikasında uçurmasına, devamlı olarak, sütunlarda boy göstermemesine rağmen «unutulanlar», manzumesine karışmamıştır. Hâlâ (Cehennem Yolcular) ve (Zaniyeler) edebiyat borsasında geçer tahvilâtandır.

Salâhattin Enisin yarı ömründen fazlası, mürrek kokusu, makine gürültüsü arasında geçmiştir. Bugün bile, bizim yarım dakika çalışmasında kafamızı tutan, makine gürültüsünü hiç saymış, gelmiş matbaanın hemen bitişine taşınmıştır. Bence onun bu jesti eski mesleğine olan hasretinin, hayır hasretinin demeye hakkım yok, sevgisinin ve bağlılığının bir tezahürüdür. Salâhattin Enis matbuatın en eskisidir, demiştik. Matbuatta «eski olmak» başlı başına bir meziyettir. Çünkü Babıâli caddesinde esen rüzgârın eşkâline ismen ve cismen dayanmak mühim meseledir. Eskiğin bir başka cephesi de, bir hatıra ardiyesi olmaktır. Kim bilir Salâhattin Enis neler görmüş, neler işitmiş, nelere karışmıştır? Elbette onu (Matbuat hatıraları) arasında ihmal edemeyiz. Onun bembeyaz saçlarına, bu rengi bu meslek vermedi mi? Salâhattin Enis, matbuata nasıl intisab ettiğini ve en şayanı dikkat hatırasını bakınız nasıl anlatıyor:

— Matbuat hayatına intisabım 1327 de başlar. O sene Üsküdar idadisini ikmal etmiştim. Edebiyat hocam, Muhittin Birgindi. Kendisi (Tanin) in sekreteri idi. Gazetede ki masasının yanına benim için bir masa koydurdu. Bir müddet oraya devam ettim. Sonra (Kadın) isimli bir mecmuadan, onu yeni bir şekilde çıkartmam teklifini aldım. Bu mecmuada geceli gündüzlü, bıkıncadan ve yorulmadan çalıştım. Nihayet bu mesai neticesinde çok yorgun düştüm ve muvakkat bir müddet için bu işten çekilmeğe mecbur kaldım. Umumi Harbe takaddüm eden sene ile mütarekeye takaddüm eden seneler arasında muhtelif edebî mecmualarda eserler neşrettim.

Mütareke senelerinde (Kaplan) isimli edebî bir mücadele mecmuası çıkarttım; fakat bu mecmua, o vakitki sansürün şiddetli tazyikine maruz kaldığı ve son nüshasının yarısı sansürün münaaetine uğradığı için bunu çıkarmakta devamın kabul olmadığını anladım ve bizzare neşriyatını tatile mecbur oldum. Biraz sonra bana (Şebab) isimli edebî bir mecmuayı yeni bir kadro ile çıkartmaklığım teklifini aldım. Bu mecmua uzun zaman çıktı. Bu sırada (Paytaht) isimli yevmi bir gazete intişar ediyordu. (Şebab) ı çıkaran müessesine bu gazeteyi satın aldı ve tahrir müdürlüğünü bana verdi. Bu vaziyet karşısında bizzare (Şebab) ı bıraktım. Ve o gazetenin başına geçtim. Bütün arkadaşlarımı, mesaimize karşılık az para alıyorduk. Fakat ruhlarımız zengin ve gönüllerimiz şendi. Bir gün gazeteyi çıkaran müessese - işini çok genişlettiği için ipin ucunu kaçırarak - nihayet aciz haline düştü ve gazeteyi kapattı.

Ben o sıralarda aynı zamanda memurdum. Meclisi âyanın encümen ve tahri-

Tipki cinayet haberini aldığımız zaman, evde bakıştığımız gibi bakıştık... Kaybedilecek zaman yoktu. Derhal karakola giderek vilâyet merkezine sevkleri derdest mevkuflarla temasa geçtin. Elimdeki mücevherati yeni görmüşler gibi bir tavır takındılar. O zaman içlerinde en zeki görünen birisine döndüm:

— Senin adın ne arkadaş? — Selim... — Buraya bak Selim; ben müddeicumilerin başıyım. Sana mahkemede yardım ederim, hapishanede de rahatını temin ettiririm. Bu pantantifle yüzüğün elinize nasıl geçtiğini bana açıkça anlat. Mademki yakalandınız; bu iş nasıl olsa meydana çıkacak demektir. Hem siz üzülmeyin, hem bizi üzmevin; sana söz veriyorum Selim, söylersen çok yardımım dokunacaktır.

— Susma oğlum; bunları herhalde çarşıdan satın almadınız, bir yerden çaldınız. Söyle bakalım, nerede ve kimden aldınız?

Selim, gafil bulunup gözüle biran yanındakinin yüzüne baktı. Birdebire ve bütün şiddetle Selim-

rat kalemleri mümeyyizi idim; fakat memleketin geçirmekte olduğu büyük takalübat içinde âyan meclisinin lâhvi, ağızdan ağıza söyleniyordu. Ve nihayet bu mesele bir gün hakikat oldu.

Bu hâdiselerden birkaç ay evvel kendisine rasgeldiğim şair Ahmed Haşim, bir gün bana, kendisine şahsi hayatımın hiç bir janrını ifşa ve hattâ ihlas etmediğim halde o harikulâde zeki görüş ve sezisile ve izzetinesimi de koruyarak:

— Kabul edersen, senin için Yakub Kadriye söylüyeyim. O, şimdi (İkdam) da nazif bir vaziyettedir. Sana orada bir vazife bulsun... Kendisine «peki!» dediğimden 3 gün sonra âyan meclisindeki odacım, bana postadan gelmiş bir mektub verdi. Haşim, bu mektubunda hemen Yakubu görmekliğimi söylüyordu; o, ve Tahir Lütfi Bey - şimdi sefir - bana (İkdam) in tashih işlerini teklif ettiler. O vakte kadar birçok mecmualarda yazı yazmış, mecmua ve yevmi gazete çıkartmışım; fakat bilhassa bir yevmi gazetenin tashih işinde bilfiil çalışmamışım. Buna rağmen bu teklife red cevabı vermek, bana biraz da aciz izharı gibi geldiği için karşılaştığım teklifi kabul ettim. O gün (İkdam) matbaasının üst katındaki masamda yeni vazifemi ifa etmeğe çıkarken kendimde hakiki bir azim ve cesaret buluyordum.

Birkaç ay sonra (İkdam) gece sekreteri Sadettin - Allah rahmet etsin - ismini bana devretmek arzusunda bulundu. (Âvan) da kapanmış olduğu için bu teklifi kabul ettim. Bu suretle (İkdam) in hem muhahhihi, hem de gece sekreteri olmuşum.

O zamanlar (İkdam) sahibi Ahmed Cevdet Bey İsviçrede idi. Bir gün onun İstanbulu avdeti mevzuubahs oluyordu. Bu haber, matbaada bir bomba tesiri yapmıştı. O deredece ki matbaaya gelecek olan insan, o gazetenin sahibi değil, sanki âsmanî bir belâ idi; bize Cevdet Beyi öyle tanıtmışlardı. Fakat birkaç gün sonra gördüm ki, (İkdam) sahibi, hic te o tavsi edildiği gibi, adam değil, bilakis çok kalender, o nisbette babacan bir insan, hattâ en doğru tâbirle bir arkadaşta. Senelerce o gazetede devam eden geceli ve gündüzlü mesaim esasında ona bir

kere bile kırıldığını hatırlamıyorum. Hattâ başmakalelerinden mahzurlu gördüğüm kısımları, ona danışmaksızın, bilâtereddüd çıkardığım için - beni muahaze şöyle dursun - ertesi günü elimi sıkarak kaç kereler teşekkür ettiğine şahid oldum.

Cevdet Bey, benim sadece gece sekreteri ve muhahhi olmamı muvafık görmedi, Mevdi Sadrettin ayrıldıktan sonra gazetenin tahrir işlerini de mu'ak bir salâhiyetle bana verdi. Bu an, benim gazetecilik hayatımın en müşkül anı idi. Çünkü (İkdam) in siyasi rengi yoktu. Havadislerinde mücerred, fakat Cevdet Bey başmakalelerinde, yaptığım sansüre rağmen patavatsız ve pervasızdı. Kaç geceler, gazetede ki işimi bitirdikten ve gece yarısının geç saatinde Şeref sokağında oturduğum evime gelip pijamamı giydikten sonra bir kelimedem şüphelenerek pardesümü arkama alıp (İkdam) matbaasına gittiğimi, ve gazetenin tabanında evvel makinede cümle ve hattâ kelime tadil ve tashih yaptığımı bilirim.

(İkdam) da bir müddet sonra mali müşkülâtine düşmüştü ki bir gün Cevdet Beyin muvafakatini alarak (Vakit) e geçtim. Biraz sonra harf inkılabı başladı. Bu inkılâb, gazetecilik ve tashih hayatımın en müşkül ve yıpratıcı zamanıdır. Uzun seneler orada muhahhihlik ve gece sekreterliği yaptım. Oradan (Cümhuriyet) e geçtim. Bilâhare haricteki vazifemin ağırlığı, geceli ve gündüzlü çalışmamı imkânsız hale koduğu için 2 sene kadar bilfiil gazetecilikten uzak kaldım ve sadece (Milliyet) gazetesinde bana tahsis edilen sütunda haftanın muayyen günlerinde makaleler yazmakla iktifa ettim.

Oradan sonra tekrar (Cümhuriyet) e avdet ettim. Kısa bir fasıldan sonra yeni (İkdam) a girdim ve oradan (Son Posta) ya intisab ettim.

(İkdam) a ilk girdiğim zaman, yanlı bundan 20 sene evvel onun merdivenlerinden çıkarken şakaklarımdaki beyaz saç, beş on taneymi geçmiyordu. (İkdam) gazetesindeki uzun ve yıpratıcı birkaç senelik mesaiden sonra saçlarımın bilâmbalâğa yarısı beyazlanmıştı ve sonra kaç seneler.. kaç uzun seneler... Bundan dolayı bugün bir zerre bile gam duymuyorum. Ve bilakis saçlarımın akışının, rubu asrı müteceviz yorucu, sert, yıpratıcı heyecanlı bir sayın eseri olduğunu düşünerek her sabah saçlarımı tararken on'arı aynada haz ve inbisat ile seyrediyorum.

Hatıralar

Benim matbuat hayatımda bir sürü acı ve buna mukabil tek güldüren bir hatıra vardır:

(Şebab) ı çıkarttığım günlerde Osman Cemal, şair Ekrem Vedet, ve Said Hikmetle müşterek ve bililtizam baştan manasız, zirva, fakat ahenkli ve tumturaklı bir şiir yazmış, meşhur şiir kralı Filorinalı Nazım Beye bu şiirin, onun muhibbi halisi olan dâhii azam Abdülhak Hâmid Beyin ele geçirilmiş gayri matbu bir şiiri olduğunu söylüyerek (Şebab) ta derci için Hâmid beyden müsaade istihasına delâlet etmesini Nazım Beyden rica etmiştik.

(Devamı 11 inci sayfada)

ZİRAAT

Türkiyede merinosculuk

Merinos koyunlarını süratle üretmek için baş vurulan «sun'i tohumlama» usulünün, memleketimiz şartlarında iyi netice vermediği anlaşılıyor. Halbuki «tabii tohumlama» dan iyi bir netice alınmıştır. Bu usulün bütün yetiştirmeye teşmil, bu yolda daha çabuk ilerlememizi temin edecektir.

Yazan: Tarımman

— 2 — (*)

Bizi merinos yetiştirmesinde geri bakan âmilin (sun'i tohumlama) olduğunu söylemiş ve bunun yerine daha verimli diğer bir usulün konulması lâzım geldiğini yazmıştık.

İlk bakışta enteresan ve tasarrufkâr görülen sun'i tohumlamanın tatbikâtı maalesef Rusyadan başka hiçbir yerde sanıldığı gibi basit ve tasarruflu olmamıştır. Bir defa saat gibi işleyen bir teşkilât içinde bilgili ve feragatli elemanlara şiddetle ihtiyaç vardır. Bu elemanlar her mesai istasyonu için, bir baytar, bir sıhhiye memuru, bir usta işçi ve 2-3 çobandan ibaret olur. Bunlar Allahın kırın kurulan bir çadır altında, sabahın pek erken saatinden itibaren işe müheyya bulunmak mevkiiindedirler. Daha evvel köyde, kendi koçlarından birini - çavını bezle bağhyarak - sürüsüne salmış olan köylüler, bir bir o gün kösnüyenleri ayırd ederek istasyona getirince hemen aşılayacaklardır.

Tohumlamanın panoramasını kısaca anlatayım:

Önce koçtan Meni = Sperma alınacaktır. Bunun için damızlık koç herhangibir dişinin yanına getirilerek kalkınmaya teşvik edilir ve tam kalkındığı sırada, daha evvelden hazırlanmış olan bir sun'i Mihbel = Vajen aleti koçun çavına tutularak muhteviyatı buna akıtılır.

Vajene akan sperma nihayet 1-1,5 santimetre mikabıdır. Bu bir santimetre mikabı sperma az sonra sulandırılıp azar azar, aşı bekleyen koyunlara atılacaktır. Fakat atımdan evvel bu spermanın hayatiyeti ve kesafet derecesini anlamak lâzımdır. Tabii aşımada telkîhe muvaffak olan böyle bir spermanın, sun'i tohumlamada işe yaramaz bir şey olması mümkündür. Çünkü fazla miktarda spermatozoit = tohumcuku ihtiva etmeyen meniler, taksim için çoğaltmaya gelmezler. Diğer taraftan bu spermatozoitlerden beşte dördü canlı ve kıvrak olmayan meniler dahi çoğa bölününce emniyetli olmazlar. Baytar bu ciheti önceden tesbit için, alelacele mikroskop altında bunları tetkik etmek ve ancak kontrolden sonra Glikozlu - Fosfatlı hususî bir biyo'ojik mahlûl ile ve meninin kalitesine göre az veya çok sulandırmakla mükelleftir.

Bu iş tamam olunca sıra bekleyen koyunun başı bir boyunduruğa kısırlarak lüzumlu yeri (spekülüm) denilen aletle açılır. Meni daha evvel dereceli bir şırıngaya konulmuştur. Baytar elindeki şırıngayı bu açılan delikten içeri sokarak tam rahmin dibine 1-2 dizeyim sıkır. Şu kadar var ki, bu esnada koyunun hakikaten kösnümüş olduğunu da rahmi tetkik ile anlamış olmak lâzımdır. Aksi halde kö-

(*) Birinci yazı 7 İkincikanun tarihli Son Postadadır

nük olmayan koyunun, hele tam rahmi unkonu bulmayan bu cüz'i meni ile tohumlanmasında telkîh edilememesi % 94 bir ihtimal içindedir.

Bu ameliyat bir düzeye böylece dik katle, itina ile, sükûnetle devam etmek lâzımdır. Olmadığı takdirde birçok koyunlar kısır kalmak tehlikesinde bulunurlar.

Diğer taraftan istasyon Cuma - Pazartaz veya çok kendisine gelen her kösnük koyunu hemen tohumlamak zorundadır. Yoksa ancak 24 saat süren kösnüme geçer ve bir dahası ya olur, ya olmaz. İşin nazik bir tarafı da kösnük koyunların uzun yola gelemeyişidir. İstasyonlar uzakça olup ta, koyunlar fazla yol almak mecburiyetinde bulunurlarsa hırabları yolda geçirir ve istasyonda boş yere tohumlanmış olurlar. Hele istasyonun tam vakitinde açılmıyarak bir müddet geçecek olması, köylünün endişesini artırarak bu korku ile, istasyona evvelce diğer koçların aşığı koyunları getirmesini de mücib olur.

Görülüyor ki sun'i tohumlamada muvaffakiyet, birbirine bağlı bütün işlerin hüsnü suretle cereyan ve ifasile alakadardır: İstasyonların tam vaktinde açılması, sürülerek yakın yerde kurulması, kösnük koyunların dikkatle ayrılması ve ameliyat esnasında keza dikkatle muayenesi, spermanın hayatiyeti ve kesafet derecesinin usunmadan tetkiki, telkîh ameliyesinin tam unku rahimde icrası, hiçbir koyunun aşılanmadan geri çevrilmemesi, koçların muntazaman menii verecek bir kudrette bulundurulması için ihtimamla beslenmesi lâzımdır. Bu sonuncu nokta, sehvetleri esasen sun'i surette istismar edilen sun'i tohumlama koçlarında fevkalâde mühimdir. Aksi halde istasyonun faaliyeti birden durur. Hulâsa sun'i tohumlama metodu liyakat ve feragatle çalışmayı bilen bir çok elemana, ve bittabi bir hayli masrafa dayanan bir usuldür.

Şimdi bana: — Peki Tarımman, 935 denberi köylü koyunlarına tatbik edilen sun'i tohumlama faaliyeti bu anlattığın şeklin aykırısında mı cereyan etmiştir? diye sorulabilir.

Bu suale kesin olarak bir cevap verilemez. Yalnız görüp duyduklarımız ve eldeki rakamlar sun'i tohumlama metodu nun muvaffak olmadığını meydana koyuyor:

Sun'i tohumlama metoduyla kıvrıkcıkların merinosu çevrilmesi işini önce bit Alman müteahhisi organize etmiştir. Sonradan bu işi yetiştirmesi Rusyada yapan bir Türk veterineri tarafından idare edildi. İlk iş olarak binlerce lira sarf ile istasyonlara muktazi malzeme mübayaa edildi. Çadırından masrapasına (Devamı 11 inci sayfada)

Selimi getirttim.

— Dün yanında arkadaşın var diye söylemedin değil mi?.. Haydi anlat bakalım şu pantantifle yüzük hikâyesini!..

— O işde benim kabahatim yok efendim?..

Aman yarabbi! Perde açılacak. Hakikat güneşi doğacak.. ben de hayalden kurtulacağım...

— Biliyorum oğlum; zaten seni kabahatli saysam sana mı sorarım? Kıza biçare şaplıyan (Durmuş) tur. Bu cihet bize malûm, işte!

Dosyaların arasından rasgele bir tanesini çekerek içindeki evrakı karıştırdım. Bir tanesini çıkardım. Kağıdın matru olduğunu ve altında hem pul, hem de mühür bulunduğunu Selime gösterdikten sonra kafamda derhal bir müzekkere yurdurarak okumağa başladım:

(..... gizli polis ve gizli jandarma tarafından yapılan tahkikat neticesinde katilin Durmuş olduğu kat'iyen anlaşılmıştır. Durmuş, halen Selim ve Recep isimli iki kişiyle beraber nahiyesinde olup tevkiflerine müsaade buyrulması)

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 56

BEN ÖLDÜRMEDİM

min gözüle baktığı adama dönerek baktım:

— Beni bilmiyorum mu sanıyorsunuz? Kızı biçaklıyan sensin! Muhatabımın benzi kül gibi sarardı. — Adın ne senin? — Durmuş...

— Durmuş değil; kudurmuş! «Jandarmaya hitaben» şu herifi ihtilâtan derhal menedin. Arkadaşlarile kat'iyen bir araya gelmeyecektir.

Durmuşu karakolum başka bir odasına götürdüler.

O zaman tekrar Selime döndüm:

— Niçin bana söylemedin? Gördün ki

ben her şeyi biliyorum. Seni bunların içinde adama benzetmiştim; yazık...

Sabaha kadar uyuyamadım. Vilâyet merkezine gelerek mevkufları hapishaneye teslim ettikten sonra gûya istirahat edecektim.

Yataktaki gözlerimi yumunca Haşmet Güneşin hayali karşına dikilerek:

— Bu felâketimin müsebbibi sensin! Diye bağırıyor. Derhal gözlerimi açıyorum; bu defa da aynı hayal karyolamın ayak tarafındaki demirinde haykırıyor:

— Benden kaçamazsın, seni mahvedeceğim!..

Arka üstü yatıyorum; hayal tavana yapıyor.

Çıldıracağım!..

Gözlerimi yummadan güneşi doğurdum ve alelacele giyinerek derin bir korku içinde evimden... Hayır... Hayalden kaçtım...

★

Telefon işliyor:

— Evet; ben Ekrem Çelik...

Öbür taraftan gelen ses:

— Ben de kültür direktörü. Diyor ve ilâve ediyor:

— İşittiğimiz doğru mu? — Zannedirim...

Memleket yeniden çalkalanıyor...

KADIN

Kış modasının esas hatları

Dünya hâdiseleri ister istemez modaya tesir etmiş bulunuyor. Vâkıa kadın modasının beşiği olan Paris bize henüz tamamiyle «Harb modası» denebilecek bir tarz vermedi amma modanın ana çizgilerinde umumî hâdiselerin ahengi ne uygun bir ağırbaşlılık ve sadelik var. Yeniliklerin çoğu ilhamını süsten fantaziden ziyade hayatın pratik ihtiyaçlarından almış görünüyor. Şık kadınlar şimdi dayanıklı kumaş, rahatı, ceb, pli gibi muhtelif ihtiyaçları karşılayacak garnitürleri ve spor elbiseleri tercih ediyorlar. Bununla beraber doğrudan doğruya üniformayı taklid eden elbiseler pek az... Kadın her zaman gibi kendi ince hususiyetlerini elinden bırakmış değil.

Rahatı ve pratiği arıyan moda: Pek tabii olarak yünlüyü ipekiye tercih etmiş bulunuyor. Öğle sonu, hattâ akşam elbiselerinin birçoğunun ince yünümlerden yapıldığını görüp de şaşmayınız. Yün jersey, yün dantel, yünlü krep ve (dra) en moda kumaşlardan sayılıyor.

Şapkalar bile (ister tok, ister türban) kâh yün jerseyden, kâh yün dantel veya fileden yapılıyor. Bu, yalnız kışa mahsus değil. Önümüzdeki bahar ve yaz modası için de göze kalın görünen, hakikatte bir tül kadar hafif ve ince yünümler hazırlanmakta... Renklerden bilhassa açıklar moda... Koyular da üstü tozlu gibi duran yeni renkler pek beğeniliyor.

Kışın ince bluz da giyilir

Kış diye hep kalın şeyler giymek icab etmez. Isıtıcı mantoların tayyörlerin altından ince bluzlara da ihtiyaç duyduğumuz çoktur. Yerine yöre ne ince ipekleri bir zaruret halinde arıyan kadın; örgünün kalını, kabası gibi seyregini, incisini de ister ve sever.

Gördüğünüz model bu ihtiyaca cevap olabilir. Geniş yollar sık iğne arasına karıştırılmış ara dantellerle meydana gelmiştir. Tabii gene aynı yünden örülmüş ara danteller. Uçları erkek yakalıları gibi geriye bükülü dik bir yaka ve bir kelebek kravat bu şıklığı tamamlamaktadır.

Şıklığı seven kadın nelere dikkat eder?

Tırnaklarınızın kırılmaması, iyi bir biçim alabilmesi için yanlarını törpülemeyiniz. Birakınız iki yanlar parmak ucunun hizasına gelsin. Ondan sonra bu noktardan başlayarak tırnağa beyzî bir şekil verebilirsiniz.

★

Çok elbise yapamıyorsanız tam «spor» tarzından sakınınız. Arkası to kalı ve iri cebli bir tayyörden ise klâsik bir tayyör daha çok işe yarar, daha sık giyilir. Çünkü onu öğle sonunda da giymekte mahzur yoktur.

Aynı şekilde beli kemerli spor bir manto yerine düz, sentürsüz bir manto yaptırmak daha kârlı bir iş olur. Birinciyi pek mahdud yerlerde giyebilirsiniz. İkinciye birçok yerlerde...

★

İşte az elbise ile şık görünmeyi isteyen kadının tercih etmesi lâzım gelen biçimler:

Düz bir manto (ne kloş, ne kemerli) klâsik bir tayyör.

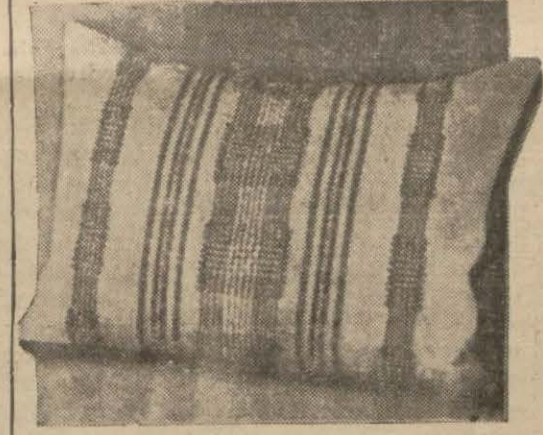
Koyu renk ipekli, sade bir rob.

★

Bir robun korsajile eteğini ayrı yaptırmak; az elbiseyi çok göstermek bakımından pek faydalıdır. Bu korsaj etek beraber giyildiği gibi bluz ve etek yerine başka bluzlar, başka eteklerle de kullanılabilir.

Şık bir yastık

Yastık odaya neşe, renk ve şıklık katar. Ancak çok değil birkaç tane hattâ bir iki tane ve mobilyeye en uyan renklerde yastıklar yapmalı. Fantezi yastıkları dayanmaktan ziyade süsün a - randığı misafir salonlarına ayırmalı, yemek odalarında, sırf rahatımızı aradığımız sedirlerde, divanlarda pratik,

yıkılır ve dayanır modelleri tercih etmelidir. Etamin bu maksada son derece elverişlidir. Yeni bir iş olmamakla beraber yastığın şekline, işin ve renklerin intihabına göre yepyeni bir şey gibi görünebilir. İşte bir örnek...

En son saç tuvaleti

Devamlı ondülasyonlar çıkılı saçını kendisi düzeltmek kadınlar için bir ihtiyaç haline aldı. Maamafih arasıra daha usta ve daha alışık ellere de ihtiyaç duyulacağı pek tabii... Bu ihtiyacı mümkün olduğu kadar azaltmak için yalnız permananta güvenmek kâfi değildir. Elden geldiği kadar pratik saç biçimlerini benimsemiye de bakmalıdır.

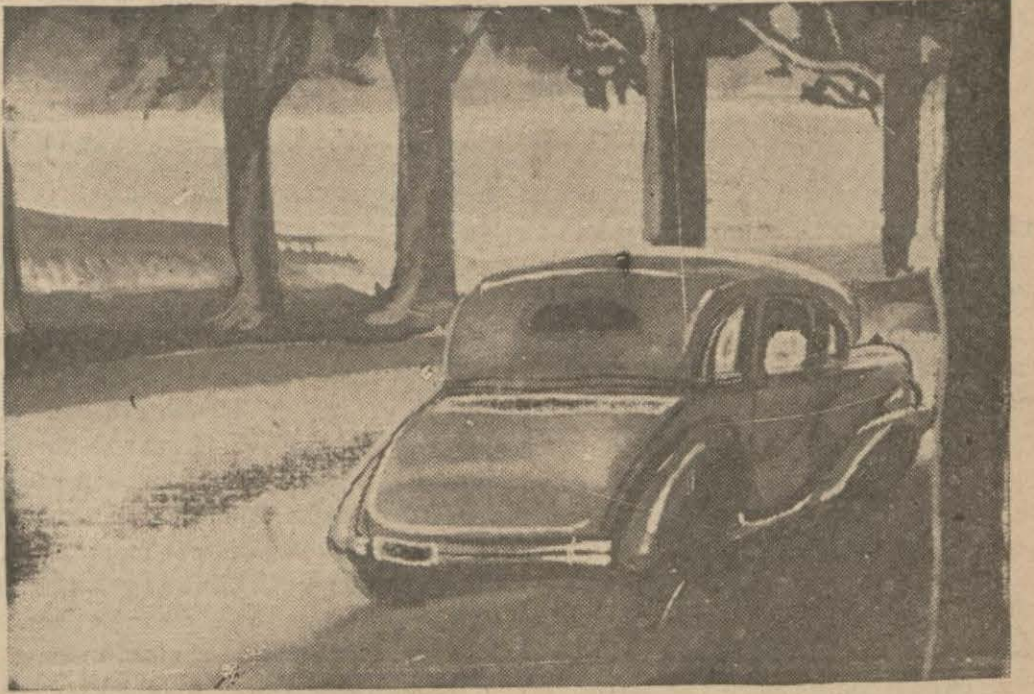
Ne uzun ne kısa bir saç için şu kuvafür pek uygundur. Kolayca yapılır. Çabuk bozulmak tehlikesi de yok gibidir. Çünkü: Bozulacak nesi var? Ön saçlar en tabii şekilde geriye taranmış, hafif bir dalğadan sonra uçları iyice bükülmüş. Yanlar da öyle... Arka alelade saçlardaki gibi yukarı taranmamış, aşağı da kıvrılmamıştır. Daha orijinal bir şekli var. Yana doğru taralı ve iri bir rulo halinde bükülü... Olsa olsa bu kısım çabuk bozulabilir. Onu da saçlar bir kere dışıktan sonra yeniden yapmak güç bir iş değildir.

«Son Posta»nın zabıta romanı: 47

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Hastanede bir facia

Vafidisin evinden 500 metre uzakta bizim otomobili bulduk.

— Peki amma şimdi ne olacak?

— Eve dönceğiz.

— Biz mi? Ne yapmak için?

— Allah Allah... Uyumak için dostum... Uykü vücudü, zihni dinlendirir ve bizim de dinlenmeye çok ihtiyacımız var.

Serkomiser bir müddet olduğu yerde durarak derin derin düşündü. Takib edilecek daha faydalı bir tarzı hareket olup olmadığını araştırdığı anlaşılıyordu.

Tahakkuk etmişti ki Vafidis Gavriyeoğlu adaletle başı hoş olan bir şahıs değildir. Serkomiserin birçok suallerine cevap verememişti. Bu suallerin hakiki cevapları alınca kadar kendisine Raif beyin katili olarak bakmakta büyük bir mahzur mevcut olamazdı. İşte bu esbabı mucibe ile kendisini biran evvel yakalamak lâzımdı. Fakat nasıl yakalayacaktık? Adam bizim burnumuza gülererek avucumuzdan sıyrılıp kaçmıştı? Evinde yaptırıldığı tertibat isbat ediyordu ki polis kendisini ziyaret etmesini uzun müddettenberi bekliyordu. Bu oyunu çok evvel tasarlamış ve nihayet hakikaten muvaffakiyetli bir şekilde oynamıştı. Wakat böylece kendi aleyhinde en kuvvetli delillerden birini de meydana atmış olmuyor mu idi? Yakalandığı gün elbet bunun hesabını verecekti. Verecekti ama ama acaba onu ele geçirmeye muvaffak olabilecek mi idik?

On dakika sonra Rum komüsyonunun İstinye sirtlarındaki evini yaya olarak terkedip Maçkaya dönerken Ridvan Sadullah müstesna, gösterdiğimiz inhimaz ve nevidi manzarası bugün bile bir türlü gözümün önünden gitmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

— 1 —

Hastanede ki facia

Vafidisin evinden 500 metre mesafede, asfaltın sağ tarafında bizim otomobili bulunca doğrusu kendi hesabıma çok memnun oldum. Maçkaya yaya dönmekten kurtulmuştu. Arabanın sadece lâmbaları söndürülmüş, başka tarafına dokunulmadan yolun kenarına bırakılmıştı. Anlaşılan Vafidis bir ihtiyat tedbiri olarak arabayı evden çıkarıp uzaklaştırmayı muvafık bulmuştu. Böylece belki hapsediğimiz yerden kaçıp kendilerini takibe girişmemiz ihtimalini önlemek istemişti. Belki de bizim otomobili götürmeye karar verdiği halde yarı yolda kendi spor otomobilini garajda bıraktığına pişman olmuş, dönüp onu alarak bizimkini olduğu yerde bırakmıştı.

Eve girdiğimiz zaman saat biri geçiyordu. Kütüphanede oturup birer kahve içtik. Bu geceki vak'a ile (Zehirli Gölge) faciasının yeni bir faslı kapanmış oluyordu. Serkomiser bu münasebetle faaliyetimizin bir muhasebesini yaptı. Bilân-ço hiç te memnuniyeti mucib değildi. Ona göre vakiâ artık meseleyi hal'etmiş sayılırdık. Katil Vafidis idi. Necdet te şeriki idi. Buna şüphe edilemezdi. Fakat işin kötülüğüne bakın ki bunu ifşa etmek işine gelmezdi. Vafidisin ismini ortaya atınca onu nasıl e'den kaçırdığımızı da anlatmak lâzım gelecekti. Serkomiser ömründe böyle faka basmamıştı. Anlatırsa herkesi kendisine güldürmüş olacaktı. O'acaktı amma aksiliğe bakın ki ona davayı neticelendirmek kadar katilin ismi-

ni ortaya atmak, bu suretle gazetelerin, polis müdürünün ve müdiriyette kendisini çekemiyenlerin ağızlarını kapatmak ta lâzımdı.

Rıdvan Sadullah susuyor ve düşünüyordu.

Serkomiser konuşmasını bitirince: — Osman bey müdiriyete bir telefon etsene bakalım, dedi.

— Bir şey mi soracağız, hocam.

— Hayır. Sadece yeni bir şey olup olmadığını anlarız.

Serkomiser makinenin başına geçti. Müdiriyeti bularak nöbetçi müdürünü istedi ve konuşmağa başladı.

İşte o dakikada hiç beklemediğimiz bir şey oldu. Mükâlemenin daha ilk cümlelerinde serkomiser birden sarsıldı. Sert bir hareketle yüzünü Ridvan Sadullah'a çevirerek yarı korku, yarı hayretle baktı. Sonra başını birkaç defa aşağı yukarı salladı. Ne oluyordu? Müddeiumumi muavini ile ben heyecanla yerimizden fırlamış, Osman beyin yanına koştuk.

Mükâleme devam ediyordu. Osman bey sözü kısa kesmek istiyor, fakat anlaşılan nöbetçi müdür anlattığı mevzu aîd bütün tafsilâtı vermek istediğinden telefonu elinden bırakamıyordu.

Serkomiser birkaç defa (garib) dedi. İki kere «hay Allah bêtâsını versin!» cümlesini kullandı. Bundan başka ağzından yalnız yarısını söylemekle iktifa ettiği daha ağır bir küfür de çıktı.

Artık merakımız son haddini bulmuştu. Ahizeye yaklaştım. Kulağıma birkaç defa (Cerrahpaşa hastanesi), (meflûç ihtiyar), (maktul verem'i) kelimeleri çaldı. Fakat bunlardan bittabi meseleyi anlamaya imkân yoktu.

Nihayet mükâleme bitti. Serkomiser makineyi kapatırken ayağını şiddetle yere vurdu.

Rıdvan Sadullah gülererek seslendi: — Bendeki hissi kablelvukua ne dersin Osman bey?

— Hem de ne hissi kablelvuku hocam... Müthiş... Vasko dö Goma faaliyetine devam ediyor.

— Ne diyorsun!.. Bak şimdi mesele mühimleşti! Anlat bakalım.

— Leylâ hanım, Raif beyin akrabasından yani Rüstem Paşa ahfadından erkek olarak bir Necdet, bir de Cerrahpaşa hastanesinde yatan, Hüsnü bey isimli nü-zül'ü bir ihtiyar kaldı, demişti ya...

— Evet... Evet...

— Bu ihtiyar bir saat evvel hastaneden çalınmış...

— Çalınmış mı?

— Öyle ya... Nüzüllü bir ihtiyar yürüyüp kendi kendine kaçamayacağına göre kaçırılmış veya çalınmış demek lâzım...

— Saat kaçta oluyor bu iş?... — Hemen hemen bir saat evvel. Fakat iş bununla bitmiyor.

— Arkası mı var?

— Evet bir sirkat ve bir de cinayet... — Ne söylüyorsunuz?

— Veremiler koğuşundan bir hasta da hastane kapısından 200 adım ötede ölü bulunmuş... Kurşunu kafasından yemiş... 0,25 çapında bir Kolt otomatik kurşunu.

— Necdetin tabancası çapında.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Kaşa köycülüğe ve şehirciliğe ehemmiyet veriliyor

Nüfus kalabalığı başladığı için şehirde yeni ve plânlı binalar yapılıyor

Kaş kaymakamı kasaba köy lüsü ile hasbihal yaparken

Kaş, (Hususi) — Memleketimizin i-mar kalkınması etrafında, çok yararlık gösteren Kaş Belediyesi, günden güne nüfusu artmakta olan kasabamızda, bu nüfus kalabalığının iskân işini karşılayacak yeni binalar yapılmasında gayret göstermektedir.

Yeni binaların plânlı olmasına dikkat edilmektedir.

Belediye reisi Kadri Öztürk, reislik zamanında, bir iskele inşasını, caddele- rin tanzim ve tesviyesini, eski şadırvanın kaldırılıp su tesisatının evlere de teşmi- lini, eski lâğımların yenilenmesini temin etmiş, Bucaktaki mezbahaya da ilâve yapmıştır.

Bugün, kazaya gelmiş bulunan genç ve enerjik kaymakamımız Fikri Kuttanın müzaheret ve e'birliğile daha fazla kuvvetlenen belediyemiz, memlekete faydalı olmakta devam eylemekte ve kaymakamımız da kazanın umumî işleri üzerinde çalışmaktadır.

Yeni kaymakamımız, Ankara maiyet memurluğundan kazamıza tayin edilmiş 30 yaşında genç ve enerjik bir idare âmiridir.

Geldiği gündenberi, memleketin geri kalmış cihetlerini sezmede ve bu işler üzerinde hassasiyetle durmaktadır. Belediye ve köy kalkınması işleri üzerinde, bilhassa emek sarfetmekte olan kaymakamımız, müsbet sonuçlar elde etmeğe muvaffak olmaktadır.

Bütün mânileri muvaffakiyetle yenmek suretile, belediye faaliyetine yeni bir hız ve istikamet vermiştir.

Muratlıda hayvan hırsızları tutuldu

Muratlı (Hususi) — Muratlı havasinde çalınan hayvanların faileri şimdiye kadar bulunamıyordu. Bu ke-re Muratlı'nın Hoca Aydın çiftliğinden Veli oğlu Mustafanın gece ahırından çalınan (3) baş öküzünü hırsızlar Lü-leburgazda kasaba satariken yakalanmış, bunların Lâleburgazın Kumsaid köyünden Hüseyin ve Üzeyir olduğu anlaşılmıştır.

Edirne'de fiat yükseklikleri

Edirne (Hususi) — Belediye son günlerde havayıcı zaruriye fiatları üzerinde vukubulan yüksekliği tetkik ederek hazırladığı fiat listesini vilâyete vermiştir.

Vilâyet idare heyetince derhal tasdik edilen bu listenin tatbikine başlanmıştır.

Garbi Anadolu'da 57 gün yağmurları yağıyor!

Seller Bigadiçte birçok köprüleri söküp götürdü

İzmir (Hususi) — Bir aydanberi mütemadî şekilde devam eden yağmurların garbi Anadolu vilâyetlerindeki tahribatı ziraf ve iktisadî bakımdan oldukça büyüktür. Dağlardan inen coşkun sularına karların da erimesi inzimam edince Bakırçay, Gediz, Küçükmenderes, Kunduz çayı ve diğer irili ufaklı çaylar ve dereler taşarak bilhassa Manisa, Menemen ve Küçükmenderes ovalarını sular istilâ etmiştir.

Bergama ovasında iki, Manisa ovasında 7, Menemende 2, Torbalıda ve Bayındırda üç köy arazisi sular altında kalmıştır. Yukarıda sayılan on iki köyün ekilmiş arazisinden hayır yoktur. Zarar bir milyon liraya yakındır.

Garbi Anadolu'da halen Habeşistan yağmurlarını andıran 57 gün yağmurları yağmaktadır. İzmirde birçok evler yağmurdan hasara uğramıştır.

Bigadiç (Hususi) — Fazla yağmurlar dolayısıyla misli görülmemiş seller husule gelmiş, sular Bigadiç i'le Balıkesir arasında ve 250 metre genişliğinde Simav çayı üzerindeki köprüyü, Sındırgı kazası ile Bigadiç arasında gene Simav çayı üzerindeki köprüyü ve bütün köylerle muvasala temin eden dereler üzerindeki köprüleri tahrib etmiş etrafla muvasala kesilmiş, nahiye mahsur bir halde kalmıştır.

Münakalât durmuş, telefon muhabere- leri inkıtâa uğramıştır. Yalnız telgraf muhaberesi zorlukla temin edilmektedir.

Bu yüzden esnaf ihtikâra başlamış, gıda maddeleri fiatları yükselmiştir.

Gümüşhacıköy (Hususi) — İki sene denberi Gümüşhacıköy için ciddi bir tehlike teşkil eden sel yatağının vaziyetini ıslah için müessir tedbirler alınmamış olması yüzünden 30 Birincikânu saat 21 de - halkın ekseriyetile beraber uykuda olduğu bir sırada - Osmançık şosesinden bir sel gelmiş, cadde ve sokakları doldurarak 200 den fazla mağaza ve evin içerisine girmiştir. Karanlıklar içinde halkın çığlıkları ve suyun vahşi gümbürtüsü, zaten kalbleri felâket haberlerinin elim sahnelerile ürpermiş olan vatandaşlarda bir yeni faciyanın başlamak üzere bulunduğu hissini uyandırmıştır. Kahvelerde ve Halkevinde bulunanlar oldukları yerlerde ka'mağa mecbur olmuşlar, gece yarısından sonra su'arın biraz azalması ve süratinden kaybetmesi üzerine at, araba ve otomobillerle evlerine gitmişlerdir. Şehirdeki sel yatağının sedleri ve bazı duvarlar yıkılmıştır. Nüfusça ve hayvanca ziyat olmadığı tahmin ediliyor.

Çankırı umumî kütüphanesi ve bir tazvih

Geçenlerde bu sütunlarda Çankırı umumî kütüphanesi için bir yazı çıkmıştır. Kütüphane memurluğu bu yazı hakkında bize şu tazvih göndermiştir:

- 1 — Kütüphanemize her tülü yeni neşriyat gelmektedir.
- 2 — Türkiyede çıkan gazete ve mecmuaların ekserisine abonemiz. Bunlar kütüphanemize muntazaman geliyor
- 3 — Açılma kapama meselesi ise Maarif Vekâletinin yönlendiği tamime göre ve Türkiyenin her kösesinde aynı olan bu mesal zamanlarına bizim de riayet etmemiz zaru- rıdır. Ve o yolda hareket edilmektedir.
- 4 — Kütüphane binasının eskiliği hiç te okuyucuların gelmesine mâni değildir. Ve birçok okuyucular hergün muntazaman kütüphaneye devam etmektedir.

Caddelerin istikametini bozan mânileri kaldırmak sahasında, bizzat direktif vermekte ve verilen kararın yapıldığını bizzat görmek istemektedir.

Köy kalkınması etrafında, yeni kaymakamımız, haftanın Pazar tatillerini köylerde münavebeten geçirmek ve köylü ile hasbihaller yaparak onları tevniye çalışmak suretile gayret sarfetmektedir. Kalkınma işlerini merkezde değil, bizzat köylerde takip etmek, onun en belli başlı meziyetlerinden biridir.

Köy bütçelerini, köylerimizin ekonomik ve sosyal bakımdan vaziyetini kritikten sonra, ona göre tanzim ettirmiş, kalkınmanın muvaffak olması için, âcîl ve lüzumlu olanlarını daha evvel yapmağı emretmiştir.

Köy Cümhuriyet meydanlarının 9 metre uzunlukta demir borularla bayrak direklerinin temini için tahsisat ayırtmış ve her köyde köy odası yapılması için verilen direktifi, fiilen muvaffak olmakta bulunmuştur.

Geldiği güne kadar, gayet durgun bir hava içinde bulunan kazamızda, bugün, belediyecilik ve köycülük işleri üzerinde ciddi bir faaliyet göze çarpmaktadır.

Köylerimizde, mezarlıkların duvarları çamaşırıklar, hastalıklar tevlid eden yerlerin kapatılması, kuyuların ağızlıklarının yapılması gibi ehemmiyetli bir çalışma hayatı temin eden kaymakamımız, memleketimize faydalı olmakta devam edecektir.

Trakya umumî müfettişi Edirne orta okulunda

Edirne (Hususi) — Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirik orta okulu ziyaret etmiştir. Generalimiz talibinin ders ve sıhhatlerle yakından alâkalanarak gençlerde görmüş oldukları canlılık ve hareketlilikten mütehasis ve memnun olmuşlardır.

Jimnastik ve spor çalışmaları hakkında izahat alan generalimiz 1200 talebeye nizami sahalarda hareket ve oyun imkânlarını hazırlamaya çalışan oyun yuvasının mesaisini beğenmiş, varmak istedikleri plânlı gayelerinin bir an evvel tahakkuku ile iyi neticeleri ortaya koyabilmeleri için 50 takım atletizm malzemesi ile pingpong masası ve basketbol sahalılarının tamamlanmasını deruhde etmişlerdir. Marttan itibaren oyun yuvası 6 voleybol, 3 basketbol sahası kazanmış olacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, son günlerdeki fırtına yüzünden...

... Yeni vapurlarımız - dan Tirhan, Alanya sa - hillerinde karaya otur - muş...

... Yolcularını meşhur Etrüsk almış, o götürcekmiş.

Hasan Bey — Ne demeli, inşallah yağmurdan kaçarken doluya tutulmazlar.

Zelzele felâketzedelerine yurdda yapılan yardımlar

Edirne'de 10.000, Mardinde 4.000 lira, Lâdikte, Babaeskide birçok giyecek ve yiyecek toplandı

Niksarda Kızılayın kurduğu çadırlardan bir kısmı

Edirne (Hususi) — Zelzele felâketzedelerine Edirnemizin şefkatli ve hamiyetli halkının gösterdiği büyük yardımlar hararetle devam ediyor. Bugüne kadar 10.000 liraya yaklaşan yardım yekününü felâketzedeler emrine verdiği gibi 6 balya da 1033 parça giyecek ve örtünecek eşyasını felâket yerine sevk etmiş bulunmaktadır. Vilâyetimiz mühlakatının da yardım için büyük bir hareket ve faaliyet göze çarpmaktadır.

Lâdikte bol miktarda yiyecek toplandı

Lâdik (Hususi) — Zelzele felâketzedelerine yapılan yardıma devam olunmaktadır. Bugüne kadar nakdi yardım (650) lirayı bulmuştur. Bundan başka: 8.000 kilo ekmeç, 850 parça muhtelif çamaşır, 250 aded hasır, 190 kilo bulgur, 60 kilo fasulye, 280 kilo et ile bir miktar yoğurt peynir vesaire zelzeleden çok zarar gören komşu Erbaa kazasına derhal sevk olunmuş, 150 gönüllü arcele de kurtarma işinde çalışmak üzere Erbaaya gitmiştir.

Kaza ve köylerinde yardıma hararetle devam olunmaktadır.

Halkımızın gösterdiği âfâka büyüktür. Bu meydana şimdiye kadar kimse ile konuştugu görülmiyen fakir ve saf Besim adlı bir adam da komiteye başvurarak 125 kuruş vermiş ve kabulünü istemistir.

Mardinde 4 bin lira toplandı

Mardin (Hususi) — Erzincan ve havalisinde vukua gelen zelzele felâketi Mardin halkının kalbinde derin bir yara açmıştır. Herkes, felâkete uğrıyan kardeşlerine canla başla yardıma koşmaktadır. İki gün içinde toplanan paranın yekünü 4 bin liraya varmıştır.

Bundan başka yüzlerce kilo yiyecek ve birçok elbise toplanmıştır. Mardinde nakdi yardımın on bin liraya çıkacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Fa-

Trakyada pekmezçiliğe ehemmiyet veriliyor

Edirne (Hususi) — Köy ve aile ekonomisinde mühim rol oynayan pancar pekmezi yapmak hevesi hemen hemen her köyü sarmaktadır. Pancar yetiştirilen köylerin 100 kiloda 20 kilo pekmez elde ettikleri görülmektedir.

Köylü için nefis bir gıda olan bu pekmeze köylünün bir yıllık şeker kalorisine cevap verecek derecededir. Helle bağları olan köylerin ayrıca pekmez ve reçel yaptıkları da gözönünde bulundurulursa Trakya köylüsünün şeker kalorisinin ne kadar iyi olduğu kolaylıkla anlaşılabilir.

Bundan başka pancarı işliyen pekmezhaneler de vardır ki bunlar dikkat ve ihtisas ile bu işi yapmaktadır.

Aile ekonomisi köylü için yaman ve pratik bir bilgidir. Trakya köylüsünün yağı, bulgurunu, kuru yufkasını, ip- lere dizilmiş kuru sebzesini, domates peltesini, tuzlusunu, balı veya manços kapak yemeklerini bütün bir mevsim yetecek tarzda ve miktarda hazırladığı ve az çok etini, yumurtasını, pastırmasını da ihmal etmiyerek aile yuvasına ve yaşayış tarzına düzen verdiği memnuniyetle görülmektedir.

kir halk zenginlere nazaran bu işte daha büyük fedakârlık göstermişlerdir.

Babaeskide birçok eşya toplandı

Babaeskiden yazılıyor: Zelzele felâketzedeleri için kaymakam, parti ve Halkevi reisleri ile Hakkı Sevindik, Tahsin Alagüneli ve Cafer Akandan müteşekkil olan komite ilk toplantıda bir saat içinde bin lira toplamış, ve bu para daha o gece merkeze gönderilmiştir.

Komiteye hâlâ devam eden yardımlardan başka şimdiye kadar Babaeskide merkez kazası ile köylerinden gelen teberri yekünü 3286 liraya balığ olmuş ve bu para da Kızılay emrine verilmiştir.

Para yardımından başka Babaeskide halkı kadınlardan ve bilhassa öğretmen bayanlardan müteşekkil kollar vasıtasıyla kadın, erkek, çocuk gıveceği ile muhtelif ev eşyası olarak 633 parça temiz esva teberri etmiştir.

Bevşehirde yardım devam ediyor

Bevşehir (Hususi) — Zelzele felâketi kazamız halkını derin bir teessüre sürüklemiştir. Daha ilk günden halkımız milli yardım komitesine şimdiye kadar 400 lira para ile sayısız giyecek çuvalarla bulur, un vesaire vermiştir. Yardım aynı hararet ve istekle devam etmektedir.

Zilenin yardımları

Zileden yazılıyor: Zelzele felâketzedelerine burada yardım devam etmektedir. Şimdiye kadar 2000 lira toplanmıştır.

Gümüşhacıköyde iki felâketzede muallim ailesine yardım

Gümüşhacıköy (Hususi) — Amasyada zelzele felâketine kurban giden iki köy mualliminin ailelerine meslektaşları, tarafların nakdi yardım yapılmış avrıcı milli yardım komitesi emrine meas'arın yüzde onu verilmiştir.

Eskişehir barosu inzibat heyeti seçildi

Eskişehirden yazılıyor: Bilecik ve Boz- öyük avukatlarını da içine alan Eskişehir barosunun avukatlık kanunu mucibince eski baro inzibat heyetinden avukat Nemetullah Sezen ile Reşad Kalabay yerine yeni inzibat heyeti seçimi yapılmıştır.

Heyet şu zevattan müteşekkildir: Reis: Avukat Hasan Basri Aytöre, Reis vekili: Avukat İsmail Halil Ar'oma. Kâtib u - mumi ve muhاسب aza: Reşad Kalabay - Aza: Fazlı Baysal. Aza: Baha Güngör. Eskişehir adli müzaheret büro şefi: Avukat Ahmed Nuri Pâk. Bilecik adli müzaheret büro şefi: Mustafa Kemal Göney.

Küçük memleket haberleri

Malkarada konferanslar

Malkara belediye salonunda mekteb müdürü Arif Bilgi tarafından pasif korunma hakkında konferanslar verilmektedir. Konferanslar ehemmiyetli âlaka ile takip edilmektedir.

Malkaranın yeni müddeumumisi

Hâkim muavinerinden Şemsî Ergin Malkara müddeumumiliğine tayin edilmiş ve yeni vafesine başlamıştır.

Samsun Hırlas kaplıcaları akıyor

Şifa hassalarile meşhur olan Hırlas kaplıcalarının suyu, son zelzele üzerine kesilivermiştir. Bu suların tekrar akmak üzere muvakkaten mi kesildiği yoksa mecrâ mı deşlâ- tirdiği henüz anlaşılammıştır.

Asirol Necati yerli Aspirin değildir.

Esası haricden getirilmiş, tablet şekline konmuş ve Avrupa mamulâtını fevkindedir.

Bahçekapı Salih Necati

Matbuat hatıraları

(Başarfa 6 ncı sayfada)

Bu hâdiseden takriben 3 gün sonra bir akşam üstü Filorinalı Nazımın (Şebab) idarehanesinden içeriye girişi vardı ki görülecek şeydi. Bir taraftan:

— Beni şairi azamın yanında kepaze ettiniz diye avaz avaz söyleniyor.

Diğer taraftan Hâmid Beyin kendisine yazdığı mektubu cebinden çıkartarak ondan aldığı cevabı gösteriyordu:

Hâmid Bey cevabında, ona: «Bu şirin bana isnad ediliğine inandığın için sana teessüf ederim. Ben rüyamda bile böyle hezeyan etmem» diyordu.

Acı hatıralarım mı?... Bu, o kadar çoktur ki.. fakat niçin bununla okuyucunuzun ruhlarını üzeyim; yalnız geliş güzel bir taneşisi size anlatayım:

Gündüz dairemde, akşam ve gece (İkdam) da çalışıyor, orada yatıp kalkıyorum. Gazetenin musahhîhi ve tek gece sekreteri olduğum için hafta tatili bile yapamıyordum. O zaman gazeteler, bayram filân demiyerek hergün çıkıyorlardı. Gene bir bayramdı; şimdi iyi hatırladım ka-madı. Gazetelerin bayram günü çıkmayarak o günler (Hilâliahmer) gazetelerine çıkacağı emri Ankaradan gazetelere tebliğ edilmişti, bu yüzden (İkdam) da çıkmamıştı. Hiç unutmam o gün bayram tebriki için hemşireme gitmişim. Vakit, akşama doğru idi. Ortalık kararınca elektrikleri yaktılar ve sonra pencerelerin perdelerini indirdiler. O zaman nasıl oldu bilmiyorum, gayri ihtiyari içten gelen bir sesle:

— Ah, yarabbi!.. Ne güzel akşam oluyor.. demişim.

Çünkü senelerce, bir evde akşam nasıl olur ve elektrikler yanarak perdeler nasıl indirilir mefhumunu tamamen unutmuşum.

Bu sözü söylememle gözlerimin dolması bir oldu. Hayatının merretini kimsenin anlamaması için lâmbaya arkasına döndüm. Perdenin kornişine bakıyormuşum gibi yaparak yüzümü tavana kaldırdım ve gözlerimin yaşını tekrar gözlerime içirdim.

Size başka bir acı hatıra: Gene (İkdam) da musahhîhi ve gece sekreteri olarak çalıştığım sıralarda bir gece yemekten zehirlenmiş ve yarım ölü bir halde otomobile evime nakledilmişim. Bir hafta sonra iyileşerek matbaaya döndüğüm zaman oradaki yatak odamın su ile sirkam olduğunu gördüm. Meğer benim hastalığım esnasında gece işini arkadaşlardan birisine vermişler. O da bir gece işini bitirdikten sonra karyo'ya girmiş. Sigara elinde uyumuş. Sigara parmaklarından dümüş, yatak, yorgan, yastık hepsi yamış. Yamık bez kokusu üst katteki mürettebhaneye kadar aksetmiş. Matbaayı bir telâs almış. Nihayet hâdisesini anlatmış. Bizim arkadaş bin müşkülâtla uyandırılmış. Fakat dumanla sersemeye döndüğü için bir türü kapıyı bulamıyor, odada fırıl fırıl dönüp duruyormuş. Nihayet kapıyı kırarak içeri girmişler. Kova kova su taşıyarak yangını söndürmüşler.

Hastalıktan benim matbaaya avdetim, bu hâdisenin vukuunun ertesi günü idi. Vakit akşam üstü idi. Dışarıda kar yağıyordu. Ne yorgan, ne yatak.. sırlıklam

Hopa İmanı İslah edilecek

Münakalat Vekâleti tarafından görülen lüzum üzerine Karadenizdeki birçok limanların vaziyeti tetkik edilmeğe başlanmıştır. İlk olarak Karadeniz'in en son iskelesi olan Hopanın tetkikine başlanmıştır.

Hopa son seneler zarfında mükemmel bir ihracat iskelesi olmak kabiliyetini iktisab etmeğe başlamış bulunduğundan, Vekâlet işe buradan başlamayı münasib görmüştür. Halen hayvan nakliyatı müşkülâtla yapılmaktadır.

Limanlar Umum Müdürlüğü, limanların islahı için hazırladığı projeyi tatbik mevkiine koymadan mevcut iskeleyi esaslı bir şekilde tamir ettirecek, bundan sonra limanın islahına girişilecek ve yeni baştan ihtiyaca daha geniş miqyasta cevap verecek betonarme bir iskele yapacaktır.

Dünkü ihraç faaliyeti

İtalya, Bulgaristan ve Filistine tuzlu balık ihracatı devam etmekte, İtalyaya yapılan ihracat trenle yapılmaktadır.

İtalya ilk defa olarak fındık almağa başlamış, İngiltere ve Romanyaya da fındık sevkedilmiştir.

İngiltereye dün 1000 balye tiftik satılmıştır.

İstanbul levazım amirliğinden

Şeyh Defterdarında 1 No. lu dikim evinin çorap atölyelerinde makineler için ihzar edilen bina dahilinde zati çorap makineleri ve dikimevi müdürlüğünde (10894)

bir odanın karşındayım. Ağlamak mı, gülmek mi lâzım?.. Tayin edemiyorum; fakat ne yaparsın; vazife ve hayat bu... Onun icablarına uyacaksın.. fütur getirmediğim. İşimi bitirdikten sonra o gece sabaha yakın hurufat kasası altına bir kâğıd serdim, paket haline getirdiğim gazeteleri yastık yaptım, yorgan yerine de pardesümü üstüme çektim. Bu feci şart altında odam kuruyana ve yeni yatak, yorgan tedarik edilene kadar tam bir hafta kuru tahta üstüne uyumağa uğraştım. Bunun da ayrı bir heyecanı ve ayrı bir 'ezet'i vardı.

Ben, gazetecilik denilen mihnet sahrasının kızgın kumları üstünde «asasız ve abasız kalmış» bir seyyah gibi yıllarca ve yıllarca iste böyle yürüdüm ve matbuat denilen nârı beyza renkli ortasındaki ates rotası içinde onun türlü mihnet ve mesakkatlerini çekerek, türlü azab ve ızdırablarına katlanarak fakat buna rağmen onun bütün küfran'larını affederek yıllarca ve yıllarca iste böyle haşrolдум ve böyle piştim.

Nusret Safa Coşkun

Türkiyede merinoscu uk

(Başarfa 6 ncı sayfada)

na kadar her şeyin itmamından sonra memleketin muhtelif köşe'lerinde memuriyet gören baytarlar bir hayli harcarah ve yevmiye ödenmek suretile işe çağırıldı ve bir kurstan geçirilerek mıntakaya sevk edildi. Bir sürü masraf ve bir o kadar amele istihdamı ile o yıl ancak 18 bin küsur koyun tohumlanabildi. Bu tohumlanmanın 936 da alınan neticesi % 69 idi. Ya'nız bu maksadla 8400 lira harcadığına göre her koyunun tohumlanması işi 44 kuruşa gelmişti. Ertesi sene neticenin lehte olması için daha büyük gayretler sarf ile teşkilât takviye edilerek tohumlanan koyun miktarı 52 bine, daha sonra 75 bine ve nihayet 90 bine çıkarıldı.

Fakat ilk bakışta insanı ümide düşüren ve Merinos kuzularının gittikçe artacağı zehabını veren bu rakamlar, doğum mevsiminde tamamen aksi bir netice ile koyuncuların bütün keyfini kaçırmıştır. Zira i'k yıl % 69 u bulan telkih nisbeti (doğum nisbeti değil) müteakib yıllarda boyuna düşmüş ve bu miktar % 41 e, hattâ % 33 e kadar inmiştir. Koyuncuların bir çoğu sürülerindeki kuzu veriminin azlığına ağlanıyor ve kabahati sun'î tohumlamaya yüklüyorlardı. Filhakika tabii koç katımı ile sürülerin telkih nisbeti hiçbir zaman bu derece aşağı düşmemiştir. Memleketimizdeki bakım şartlarının noksanlığı ve bu yüzden gerek gebelikte ve gerek doğduktan sonra ölenlerin yüksek bir nisbet arzettiği hesaba katılırsa, telkih noksanlığından mütevellid zararın köylü nazarındaki kıymeti daha iyi takdir edilir.

(Arkası gelecek yazıda)

Tarımınan

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 8/1/940

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	129.60
Paris	100 Fran	2.95
Milano	100 Lire	6.7225
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.0697
Mmsterdam	100 Florin	69.0525
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	21.73
Atina	100 Drahmi	0.965
Sofya	100 Leva	1.5925
Prag	100 Çek Kr	—
Madrid	100 Peçeta	13.19
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengi	23.5525
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.1575
Yokohama	100 Yen	31.045
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.6275
Moskova	100 Ruble	—
Esham ve tahvilât		
Türk borcu I peşin		19.275
Türk borcu II peşin		19.275
Ergani		19.80

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis İlya Zalmanın tasfiye işi bitirilecek iflâs idaresince iflâsın kapanmasına dair gösterilen lüzum üzerine mahkemece 16/12/39 tarihinde karar verildiği ilân olunur. (23377)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis İlya Zalmanın tasfiye işi bitirilecek iflâs idaresince iflâsın kapanmasına dair gösterilen lüzum üzerine mahkemece 16/12/39 tarihinde karar verildiği ilân olunur. (23377)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis İlya Zalmanın tasfiye işi bitirilecek iflâs idaresince iflâsın kapanmasına dair gösterilen lüzum üzerine mahkemece 16/12/39 tarihinde karar verildiği ilân olunur. (23377)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis İlya Zalmanın tasfiye işi bitirilecek iflâs idaresince iflâsın kapanmasına dair gösterilen lüzum üzerine mahkemece 16/12/39 tarihinde karar verildiği ilân olunur. (23377)

11.1.940

MİLLÎ PİYANGO

150,000 LİRADIR

EN BÜYÜK İKRAMIYE

Üçüncü kesidesinde

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi: 700.000.000 İtalyan Lireli

Merkezi: MILANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta şubeleri vardır.

Hariçteki bankalarımız:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanles - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasoy, Cluj Costanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO: Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA: Atina, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amerique du sud, Paris, Arjantinde: Buenos - Aires, Rosario de Santa Fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chlasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A.

Peşte ve başlıca şehirlerde şubeler:

HRVATSKA BANK D. D.

Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA

Lima (Perou) da başlıca şehirlerde şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUİL.

Guayaquil.

İstanbul merkezi:

Gala'a, Voyvoda caddesi, Karaköypalas

Telefon 44845.

İstanbul bürosu:

Alalemcan han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu bürosu:

İstiklâl caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için

ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL

LER'S çekleri.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaami)

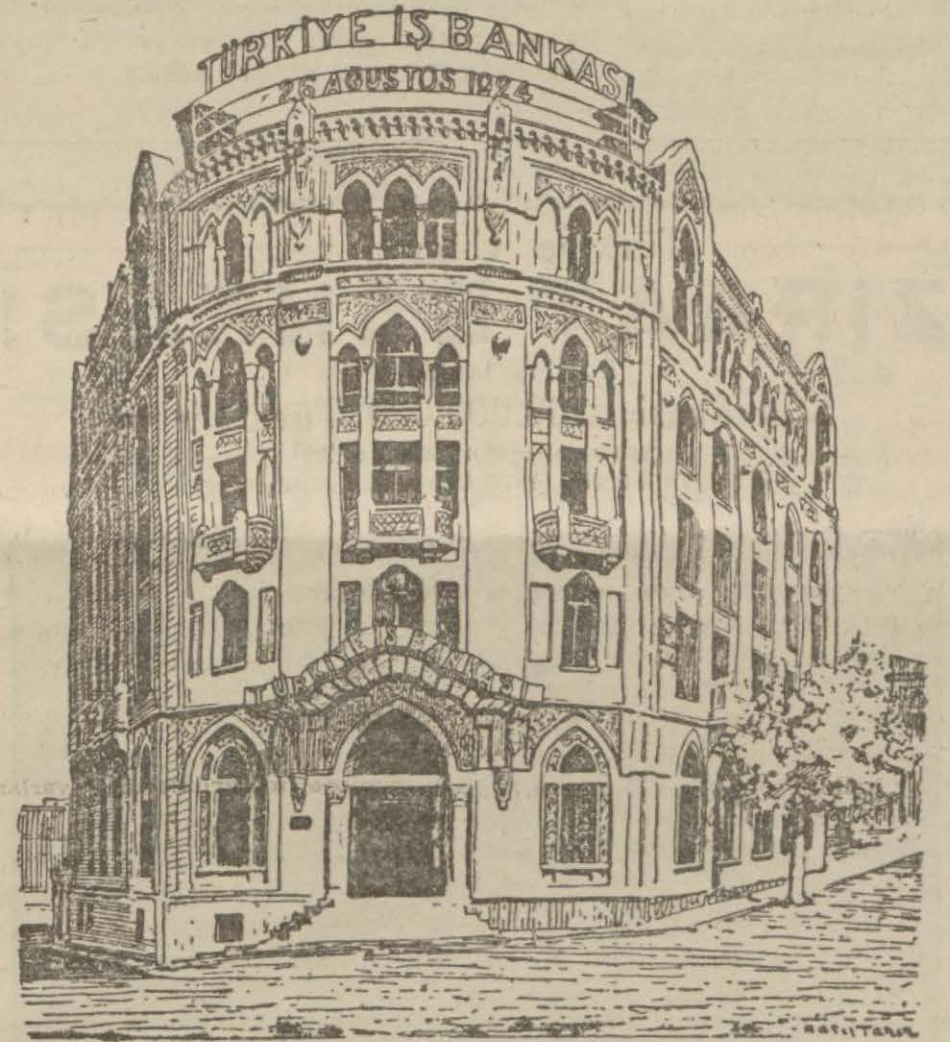
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her-nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

T.İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 kincişehirin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dâhil edilecektir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet	2000 liralık	=	2000.	—	Lira
3 "	1000 "	=	3000.	—	"
6 "	500 "	=	3000.	—	"
12 "	250 "	=	3000.	—	"
40 "	100 "	=	4000.	—	"
75 "	50 "	=	3750.	—	"
210 "	25 "	=	5250.	—	"

Türkiye İş Bankasının para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talinini de denemiş olursunuz.

Deri ve Barsak müzayede ilânı

Türk Hava Kurumu Mudanya Şubesinden:

Kurban Bayramında şubemiz mıntakasinda toplanacak koyun ve keçi derileriyle siyah derisi ve barsakları ayrı ayrı arttırmaya konmuştur. Fiat haddi lâyük görülürse 15 Kasımınunusani 940 Pazartesi günü saat 14 te ihalesi yapılacaktır.

Taliblerin ihale günü şubemize ve şeraiti anlamak için de İstanbul şubesine müracaatları.

DEVA**KAŞELERİ
BAŞ, DiŞ****Nezle, Grip, Romatizma, Soğuk algınlığını,
Sinir ağrı ve sızılarını**

Derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınır.

POKER Traş bıçakları

Dünyanın en iyi traş bıçaklarıdır.

POKER PLAY

traş bıçakları geldi. Her yerde bulunur, markasına dikkat ediniz.

Alaturka ve alafranga mükemmel

Yemek, Tatlı

Pastalar kitabı

Yazan: FAHRIYE NEDİM

Her eve lazım olan bu kitab, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay surette tarif eder.

Fiatı: 100, cildlisi 125 kuruş.

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Yorgi Zapanopolu masasına gelen alacaklı hazinenin istediği 394 lira 91 kuruşun veskaya müstenid olmakla kayıd ve 5 inci sıraya kabulüne ve bu suretle sıra defterinin düzeltilmesine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (23376)

1.000 lira ikramiye

Beyoğlu, Ağacamii, Sakızağacı, No. 31 Ermeni patrikhanesi altında Lütfi Kardeş aile mutfağı hususî doktoru nezaretinde kıvırcık eti ve tereyağı kullanır. Aksini isbat edene 1000 lira. Her semte yemek gönderilir. Ayda dört kab bir övün 10 ve iki övün 18 liradır. Tedyatta kolaylık, firmaya dikkat.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Haralambos Andonyadisın tasfiye edilecek bir malı olmadığından ve yapılacak bir iş de kalmadığından iflâsın kapanması, na mahkemece karar verilmiş olduğu ilân olunur. (23378)

DOYÇE ORIENT BANKDresner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin**Türkiye şubeleri:**Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarlarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifedir.

Son Posta'nın tıcarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İkincilik Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi**Son Posta Matbaası**

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL**Eşsiz Bir Muvaffakiyet!**

Münferid veya toplu aile gezintilerinde, şehirde, köyde, dağda, bayırda velhasıl her yerde ve en gayrimüsaid şartlar altında (içerisine haricden hiçbir madde ilâve etmeği düşünmeksizin) en acele ve en dar zamanınızda nefis ve lezzetli,

ÇAPAMARKA ÇORBALIK**Hububat, Sebze komprime ve Püresini**

Beş on dakika zarfında hazırlayabilirsiniz. Bir komprime evsaf ve yüksek kalitesi itibarile bir günlük kalori sarfiyatınızın karşılığıdır. Her yerde bulursunuz.

Beşiktaş ÇAPA MARKA

Kuruluş tarihi 1915

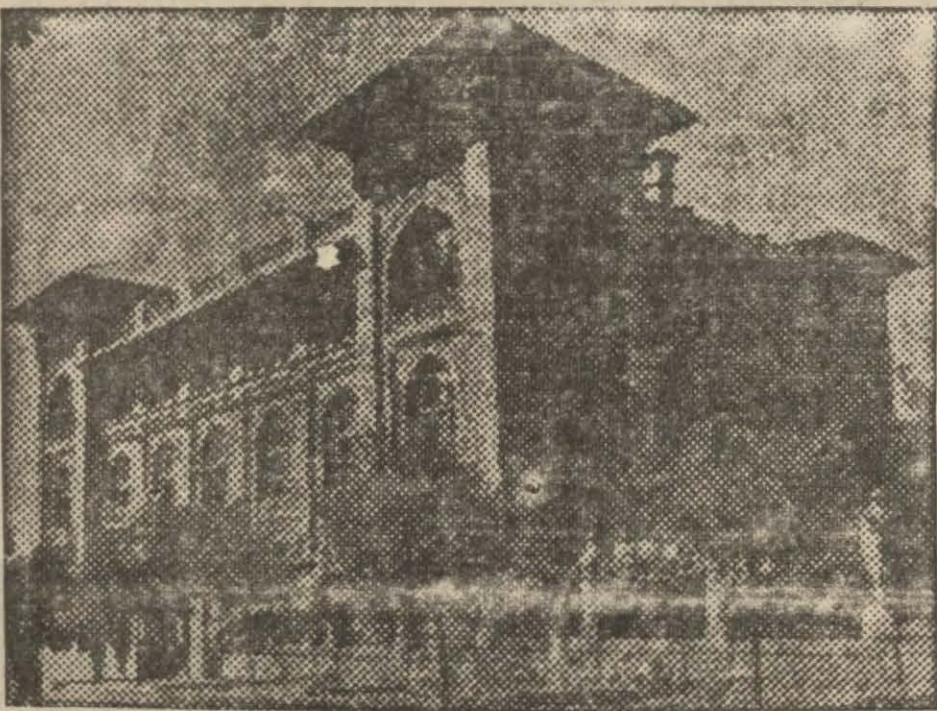
**Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI**

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans aded.: 265

Ziraat ve tıcarî her nevi banka muameleleri

**PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira
İKRAMIYE VERİYOR**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Acet	1,000	Lira	4,000	Lira
4 "	500	"	2,000	"
4 "	250	"	1,000	"
40 "	100	"	4,000	"
100 "	50	"	5,000	"
120 "	40	"	4,800	"
160 "	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.**DELOS VAPURU**İstanbuldan Transit geçen 97 nci seferini yapan «DELOS» vapurunun barınma limanı olan Burgazda tahliye ettiği mallar 14 Kânunusani 1940 tarihine kadar müracaat vâki olmadığı takdirde Bulgar gümrüğü tarafından mahallinde müzayede ile satılacağını istihbar ettik. Bu mallarla alâkadar olanların ellerinde mevcut olması icab eden orijinal konişmentoları hamilen acenteliğimize **ACELE** müracaat ederek muktezi muamelâtın ikmalî mukabilinde Ordinoları tesellüm etmeleri lüzumu ilân olunur.**Doyçe Levante Linye
Türkiye Umumî Acenteliği****Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş.
İstanbul Bürosundan:**

Zonguldak veya açık ağızlardan her defasında 1.000 - 2.000 ton Derinceye kömür naklettirileceğinden, bu tonajda vapuru bulunanların, nihayet 12 Sonkânun 1940 Cuma günü akşamına kadar şeraitli anlamak üzere, İstanbulda Bahçekapıda Taş handaki büromuza müracaatları.

Galatasaray Lisesi Alım, Satım Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı Kilo	Beher kilo	
		Tahmin bedeli Kr	İlk teminatı Lira
Malatya kayısı (çekirdekli)	3000	80)
Kuru üzüm (rezaklı)	500	20)
Kuru üzüm (çekirdeksiz)	1200	24)
Üryanlı eriği	2000	30)
Ceviz içi	600	45)
Kuş üzümü	250	20)
Fındık içi	500	45)
Kuru incir	500	22)
Çam fıstığı	250	110)

Galatasaray Lisesinin Mayıs 1940 sonuna kadar ihtiyaçları olan yukarıda cinsi, miktarı, beher kilo tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı kuru yemlişlerin 5/1/1940 Cuma günü yapılan açık eksiltmesine istekli çıkmadığından ON gün temdid edilerek 16/1/1940 Salı günü saat 15 te tekrar açık eksiltme yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da Liseler Muhasebeciliğinde toplanan mekteb komisyonunca yapılacaktır.

İstekliler yeni yıl Ticaret Odası veskası veya ruhsat ünvan tezkeresi ile Liseler Mekteb sebesine yatacakları ilk teminat makbuzu ile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyonuna gelmeleri.

Şartnameyi görmek için Beyoğlunda Galatasaray Lisesi idaresine müracaatları.

(197)

DERMAN**ROMATİZMA, BAŞ, DiŞ, SİNİR ağrıları ve
GRIP, NEZLE, SOĞUK ALGINLIKLARI**
Derman kaşeleriyle derhal geçer, İcabında günde 1-3 kaşe alınır.